

HAVSFRUN
INVESTMENT AB

20
15

Årsredovisning 2015

Innehåll

Verksamhetsredovisning

Aktieägarinformation.....	3
Havsfrun i korthet.....	4
Havsfruns historiska avkastning.....	5
VD har ordet.....	6
Mål och strategi.....	8
Aktiv fondportfölj.....	12
Havsfruns B-aktie.....	14
Aktieägare och aktieägarstatistik.....	15
Medarbetare och samarbetspartners.....	16
Styrelse.....	17

Finansiell rapportering

Förvaltningsberättelse med bolagsstyrningsrapport.....	18
Resultaträkning.....	27
Rapport över totalresultat.....	27
Rapport över finansiell ställning.....	28
Rapport över förändringar i eget kapital.....	29
Rapport över kassaflöde.....	30
Noter till de finansiella rapporterna.....	31
Definitioner till nyckeltal.....	47
Revisionsberättelse.....	48

20 15

1 JANUARI - 31 DECEMBER 2015 I SAMMANDRAG

- Substansvärdet per aktie, inklusive återlagd utdelning, ökade med 0,9 % (föregående år 4,7 %)
- Vid årets utgång var substansvärdet 284,9 MSEK (300,2 MSEK), motsvarande 23,53 kr per aktie (24,80 kr per aktie)
- Resultatet för år 2015 uppgick till 2,8 MSEK (14,2 MSEK), motsvarande 0,24 kr per aktie (1,18 kr per aktie)
- Vid utgången av året var B-aktiens börskurs 22,70 kr (20,80 kr). B-aktiens totalavkastning för år 2015 uppgick till 16,3 % (26,0 %)
- Utdelning för räkenskapsåret 2014 om 1,50 kr per aktie (1,50 kr per aktie), sammanlagt 18,2 MSEK, utbetalades den 22 april 2015
- Styrelsen föreslår att det till aktieägarna utdelas 1,50 kr per aktie (1,50 kr), motsvarande en direktavkastning på 6,6 % (7,2 %) (börskurs vid årets utgång)

Aktieägarinformation

ÅRSSTÄMMA 2016

Tid och plats

Årsstämma hålls onsdagen den 6 april 2015 kl. 13.30 hos Mannheimer Swartling Advokatbyrå, Hörsalen, Norrlandsgatan 21, Stockholm.

Rätt att delta samt anmälan

Rätt att delta i stämman har den som är registrerad som aktieägare i den av Euroclear Sweden AB (tidigare VPC AB) förda aktieboken torsdagen den 31 mars 2016 och har anmält deltagandet i stämman till bolaget senast torsdagen den 31 mars 2016, helst före kl. 13.00.

Anmälan kan göras:

- Per post till Havsfrun Investment AB, Strandvägen 1, 114 51 Stockholm
- Per telefax 08-506 777 99, per telefon 08-506 777 00
- Med e-post till info@havsfrun.se

Vänligen lämna uppgift om namn, person- eller organisationsnummer, telefon dagtid samt eventuella biträden vid anmälan. För anmälan av antal biträden gäller samma tid och adresser etc. Fullmakter, registreringsbevis och andra behörighetshandlingar måste vara tillgängliga vid årsstämman, och bör, för att underlätta inpasseringen vid stämman, sändas in till bolaget senast den 31 mars 2016. Fullmakt får inte vara äldre än 1 år, om det inte anges längre giltighetstid i fullmakten (dock högst 5 år). Bolaget tillhandahåller fullmakts- och anmälningsformulär på bolagets hemsida (www.havsfrun.se) samt skickar dessa utan kostnad till de aktieägare som begär det och uppger sin postadress.

Aktieägare som låtit förvaltarregistrera sina aktier måste, för att ha rätt att delta i stämman, genom förvaltares försorg låta inregistrera aktierna i eget namn, så att vederbörande är registrerad torsdagen den 31 mars 2016. Sådan registrering kan vara tillfällig.

UTDELNING

Till årsstämmans förfogande står moderbolagets fria egna kapital om 191 270 105 kr. Styrelsen föreslår att det till aktieägarna utdelas 1,50 kr per aktie, sammanlagt 18 158 910 kr och att i ny räkning överförs 173 111 195 kr.

INFORMATION TILL AKTIEMARKNADEN

Informationstillfällen år 2016

- Årsstämma 2016: 6 april
- Delårsrapport 1 januari - 31 mars: 20 april
- Delårsrapport 1 januari - 30 juni: 24 augusti
- Delårsrapport 1 januari - 30 september: 19 oktober
- Substansvärderapport: lämnas månadsvis till börsen och media

Informationskanaler

För att löpande erhålla bolagets finansiella rapporter och pressmeddelanden via e-post erbjuder bolaget en prenumerationstjänst som finns tillgänglig via www.havsfrun.se, eller genom att ringa bolaget 08-506 777 00.

Informationsmaterial

Tryckta årsredovisningar och delårsrapporter distribueras per post till de som begärt det. Enstaka beställningar kan göras via www.havsfrun.se, eller genom att ringa bolaget 08-506 777 00.

Hemsida

All information som publicerats av Havsfrun finns på www.havsfrun.se

Havsfrun i korthet

BÖRSNOTERING

Havsfruns B-aktie är noterad på NASDAQ OMX Stockholm. Antalet aktieägare uppgår till drygt 1 800 stycken vilket kan jämföras med ca 400 aktieägare år 1994 då aktien noterades på Stockholmsbörsen. Bolaget har alltså sedan 1994 samma huvudägare.

MÅLSÄTTNING

Havsfruns ultimata mål är att på lång sikt, netto efter omkostnader, uppnå samma förväntade höga avkastning som den globala aktiemarknaden har uppnått på mycket lång sikt, eller bättre, men med mindre värdefall och snabbare återhämtning.

HISTORISKA HÄNDELSER

1988

Havsfrun grundas som fastighetsbolag – Fastighets AB Havsfrun – och noterar ”prediebrev” på O-listan. Prediebrev var i praktiken ett konvertibelt skuldebrev där innehavarna genom villkoren hade en aktieägarliknande ställning.

1992

Fastighets AB Havsfrun hamnar i den allmänna fastighetskraschen och kommer på obestånd.

1994

Rekonstruktionen efter fastighetskraschen avslutas; prediebrev konverteras till aktier vilka noteras på Stockholmsbörsens O-lista. Genom det delägda Stockbox Holdings AB förvärvar de båda nuvarande huvudägarna John Tengberg och Claes Werkell majoriteten i Fastighets AB Havsfrun av försäkringskoncernen Wasa. Havsfrun hade då ett eget kapital om ca 40 MSEK, vilket kan jämföras med ett eget kapital om ca 285 MSEK vid utgången av år 2015.

1996

Stockbox Holdings AB förvärvar röstmajoriteten i det finska börsnoterade investeringsbolaget Norvestia Abp av Merita-banken, nuvarande Nordea.

1998

Stockbox Holdings AB, nuvarande Havsfrun Capital AB, förvärvas av Fastighets AB Havsfrun genom en apportemission. Därmed uppstår en koncern med Fastighets AB Havsfrun som moderbolag och Stockbox Holdings AB som svenskt dotterbolag. Den svenska koncernen äger röstmajoriteten i Norvestia Abp som förvärvar kontrollen i det finska noterade investeringsbolaget Neomarkka Abp av Metsäliitto-koncernen. Genom fortsatta aktieköp blev Neomarkka Abp dotterbolag till Norvestia Abp i november 1999. Koncernens samlade kapital uppgår därmed till mer än 1,5 MDR SEK och antalet aktieägare i bolagen överstiger 15 000. Tyngdpunkten fanns helt i Finland. Fastigheten Havsfrun 26 säljs till AMF Pension. Fastighets AB Havsfrun ändrar följdriktigt firmamnamnet till AB Havsfrun.

PLACERINGSINRIKTNING

Havsfrun förvaltar en globalt diversifierad multistrategiportfölj (Aktiv fondportfölj) bestående av hedgefonder vilka bolaget i samråd med sin rådgivare bedömt vara de främsta inom sin strategi, fonderna är på grund av riskspridningsskäl fördelade på olika marknader och investeringsinriktningar, läs mer om Aktiv fondportfölj på sidorna 12-13.

VALUTAHANTERING

Placeringar i utländsk valuta neutraliseras normalt genom valtuaterminer, vilket medför att substansutvecklingen inte påverkas i någon väsentlig omfattning av valutakursförändringar.

2003

Samtliga aktier i dotterbolaget Norvestia Abp, inklusive aktierna i dotterdotterbolaget Neomarkka Abp, avyttras till Kaupthing Bank. Havsfrun-koncernen minskar i storlek och samtidigt realiserar stora övervärden. Havsfruns verksamhet renodlas och förenklas.

2003/2004

Värdepappersförvaltningen (som tidigare drivits i finska dotterbolag) aktiveras inom den svenska koncernen.

2007

Nyemission av 200 000 B-aktier. Antalet aktieägare ökar från ca 800 till ca 1 600 stycken.

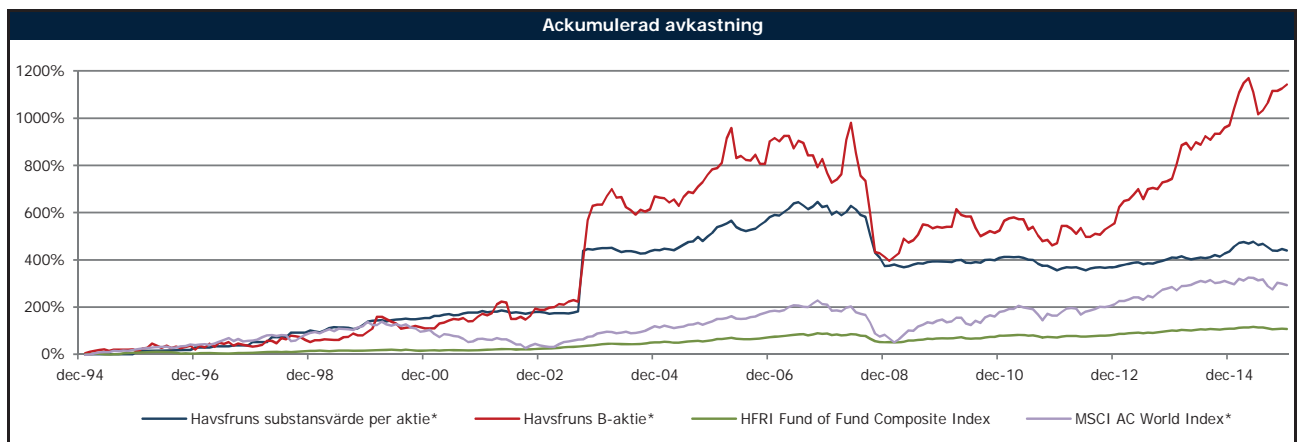
2008

2008 var ett katastrofiskt år för världens finansiella marknader. Kreditmarknaden fick enorma problem, vilket ledde till ett sammanbrott på ett stort antal finansiella marknader globalt. Hedgefondmarknaden fick sitt största värdefall någonsin. Samtidigt ökade USD kraftigt mot SEK, vilket ledde till att Havsfruns investeringsportfölj också ökade i storlek, samtidigt som värdet av tillgångarna minskade på grund av marknadens fall. Havsfrun åsamkades stora förluster innan motåtgärder kunde genomföras fullt ut.

2009 - 2012

Efter ett turbulent 2008 inriktades verksamheten på att återställa bolagets finansiella handlingsfrihet och därmed basen för en framtida intjäning. Havsfrun omprövade placeringsmetodiken och införde ett striktare placeringsreglemente för att undvika att hamna i motsvarande situation som skedde till följd av den finansiella globala krisen år 2008. Bolaget delade in sin investeringsportfölj i en aktiv fondportfölj (fonder som bolaget valt att investera i enligt bolagets mål och strategi) och en avvecklingsportfölj (restportfölj från 2008 bestående av illikvida positioner under slutavveckling). Bolaget har även stärkt investeringsprocessen genom att inleda ett samarbete med en stor och väletablerad global rådgivare för hedgefondplaceringar.

Havsfruns historiska avkastning 1995 - 2015

Avkastning och riskmått

	Havsfruns substansvärde per aktie*	Havsfruns B-aktie*	HFRI Fund of Funds Composite Index (Global)	MSCI AC World Index*	Obligationsindex (Sverige)	Penningmarknadsindex (Sverige)	Blandportfölj (MSCI AC World*/Obl.index)
Avkastning 2015	0,6%	16,2%	-0,7%	-2,8%	-0,2%	-0,3%	-1,3%
Avkastning 6 månader	-4,1%	11,3%	-3,2%	-5,2%	-0,2%	-0,3%	-2,6%
Avkastning 12 månader	0,6%	16,2%	-0,7%	-2,8%	-0,2%	-0,3%	-1,3%
Effektiv årsavkastning 3 år	4,9%	23,9%	4,3%	8,0%	2,7%	0,4%	5,5%
Effektiv årsavkastning 5 år	1,2%	14,7%	3,0%	7,0%	4,5%	0,8%	6,1%
Effektiv årsavkastning 1995	8,4%	12,7%	3,5%	6,7%	6,5%	3,0%	7,0%
Standardavvikelse, %	21,7%	24,2%	4,6%	15,5%	4,3%	0,6%	7,6%
Sharpe kvot	0,2	0,4	0,1	0,2	0,8	0,0	0,5
Antal positiva månader, %	51%	55%	65%	61%	67%	95%	66%
Bästa månad	91,2%	53,4%	3,3%	11,9%	3,9%	0,7%	5,3%
Sämsta månad	-12,3%	-23,6%	-6,3%	-19,7%	-2,9%	-0,1%	-8,5%
Största värdefall	-38,9%	-54,0%	-20,9%	-54,0%	-5,6%	-0,3%	-25,9%

Månadsavkastning

År	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Havsfruns substansvärde per aktie*	Havsfruns B-aktie*	HFRI Fund of Fund Composite Index (Global)	MSCI AC World Index*	Obligationsindex (Sverige)	Penningmarknadsindex (Sverige)	Blandportfölj (MSCI AC World*/Obl.index)
2015	3,8%	2,6%	0,7%	-1,1%	1,4%	-2,4%	0,9%	-2,5%	-2,5%	-0,2%	1,2%	-1,0%	0,6%	16,2%	-0,7%	-2,8%	-0,2%	-0,3%	-1,3%
2014	-0,4%	1,4%	-1,6%	-1,0%	0,9%	0,7%	-0,6%	0,7%	1,8%	-1,2%	2,4%	1,9%	5,1%	26,9%	3,8%	4,6%	12,1%	0,5%	8,4%
2013	1,5%	0,7%	0,9%	0,8%	0,3%	-1,7%	1,0%	-0,5%	1,4%	1,1%	1,4%	1,5%	9,0%	28,9%	10,0%	23,9%	-3,3%	0,9%	9,7%
2012	1,6%	1,3%	-0,3%	0,1%	-1,2%	-1,5%	1,8%	0,7%	0,2%	-0,4%	0,5%	-0,2%	2,7%	14,5%	6,5%	18,0%	1,6%	1,2%	9,9%
2011	0,8%	0,0%	-0,2%	0,3%	-0,7%	-1,5%	-0,3%	-3,0%	-2,1%	0,0%	-1,8%	-2,2%	-10,3%	-8,7%	-3,9%	-5,6%	13,3%	1,6%	4,0%
2010	-0,3%	-0,3%	1,5%	0,5%	-2,3%	-0,3%	0,8%	-0,5%	2,2%	0,3%	-0,6%	2,1%	3,0%	-1,8%	6,1%	13,1%	2,9%	0,3%	8,6%
2009	0,1%	1,2%	-1,3%	-1,1%	0,8%	1,5%	1,2%	-0,2%	1,1%	0,5%	0,0%	0,2%	4,1%	24,4%	12,0%	35,4%	-0,9%	0,4%	16,8%
2008	-5,2%	1,9%	-2,2%	2,0%	3,6%	-2,0%	-3,3%	-1,1%	-11,3%	-12,3%	-3,9%	-7,1%	-35,0%	-41,1%	-20,0%	-41,1%	15,7%	4,3%	-16,2%
2007	1,3%	-0,5%	2,4%	2,0%	3,1%	0,7%	-2,0%	-2,1%	1,8%	2,6%	-3,0%	0,7%	6,9%	-13,3%	8,6%	10,0%	1,6%	3,4%	5,9%
2006	4,1%	0,9%	1,5%	1,7%	-4,1%	-1,7%	-1,0%	0,9%	0,7%	2,5%	2,2%	3,0%	11,0%	13,5%	7,9%	17,9%	0,9%	2,2%	9,2%
2005	-0,3%	1,1%	-0,4%	-0,7%	2,1%	2,0%	2,1%	0,5%	3,3%	-3,0%	3,3%	2,6%	13,2%	14,8%	6,0%	9,3%	5,4%	1,9%	7,5%
2004	0,5%	0,0%	0,2%	-1,7%	-1,5%	0,5%	0,0%	-0,5%	-1,3%	0,3%	1,5%	1,1%	-0,9%	4,8%	7,8%	16,3%	8,3%	2,6%	12,3%
2003	-0,9%	-1,8%	0,9%	0,2%	0,0%	-0,5%	1,4%	1,4%	91,2%	1,4%	-0,5%	0,7%	95,9%	154,1%	13,7%	36,7%	4,9%	3,5%	20,1%
2002	-2,1%	0,9%	0,4%	1,5%	-1,3%	-2,2%	0,9%	-0,9%	-1,4%	1,4%	1,4%	0,0%	-1,6%	6,2%	3,4%	-17,4%	9,0%	4,6%	-4,5%
2001	0,0%	3,2%	0,0%	2,2%	0,9%	-1,8%	0,5%	2,3%	1,3%	0,0%	0,0%	2,6%	11,7%	29,1%	2,9%	-16,2%	2,8%	4,3%	-6,7%
2000	1,9%	0,5%	0,5%	-2,4%	2,4%	0,9%	0,5%	0,9%	-0,9%	0,0%	0,9%	1,4%	6,7%	8,3%	-0,4%	-16,3%	9,7%	4,3%	-3,9%
1999	-2,2%	-1,7%	4,0%	4,8%	2,1%	-0,5%	0,0%	-1,1%	-2,1%	1,1%	6,5%	6,6%	18,2%	27,5%	1,4%	24,1%	-2,4%	3,3%	10,3%
1998	0,0%	0,0%	0,0%	13,5%	0,0%	0,0%	0,0%	10,8%	0,0%	0,0%	0,0%	5,1%	32,1%	14,4%	7,7%	20,6%	13,9%	4,9%	17,8%
1997	0,0%	0,0%	0,0%	4,1%	0,0%	0,0%	0,0%	2,4%	0,0%	0,0%	0,0%	11,0%	18,4%	11,5%	3,5%	13,6%	7,9%	4,1%	10,9%
1996	0,0%	0,0%	0,0%	1,4%	0,0%	0,0%	0,0%	1,4%	0,0%	0,0%	0,0%	9,0%	12,0%	8,0%	-4,9%	14,1%	18,6%	6,7%	16,4%
1995	0,0%	0,0%	0,0%	0,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,5%	0,0%	0,0%	0,0%	13,7%	14,9%	10,8%	8,3%	22,3%	20,0%	8,6%	21,3%

* Återinvesterad utdelning.

Index redovisas av jämförelseskäl omräknat till SEK. För fler avkastnings- och riskmått se även Havsfruns substansvärderapport på www.havsfrun.se.

VD har ordet

BÄSTA AKTIEÄGARE,

Under år 2015 ökade substansvärdet (se definitioner till nyckeltal sid 47) med 0,9 %, inklusive återlagd utdelning. B-aktiens totalavkastning uppgick till 16,3 % under år 2015, vilket var 10 % högre än Stockholmsbörsen och 19 % högre än den globala aktiemarknaden. Vid årets utgång noterade B-aktiens börskurs 2 % under *All time high* (totalavkastning från januari 1995). Den årliga totalavkastningen för aktien har sedan januari 1995 uppgått till 12,7 %, nästan det dubbla i jämförelse med världsbörsen och på samma nivå med Stockholmsbörsen. Allt som allt en bra utveckling för bolagets aktie, vilket återspeglas i rådande substansvärderabatt på 4 % vid utgången av året. Substansvärderabatten ligger idag historiskt sett rekordlångt jämfört med den genomsnittliga substansvärderabatten från 1995 på 37 %.

För helåret 2015 avkastade Aktiv fondportfölj 0,7 % (brutto, före bolagets omkostnader), vilket var något högre än den globala hedgefondmarknaden (HFRI Fund of Funds Index -0,7 %) och något lägre än den nordiska marknaden (NHX Fund of Funds Index 2,1 %). Bolagets benchmarks steg under året med 1,3 % respektive 1,8 %.

Mätt över en längre period (sedan januari 2010) har Aktiv fondportfölj haft en effektiv årsavkastning om 6,7 % (brutto, före bolagets omkostnader). Vid en jämförelse med den globala och nordiska hedgefondmarknaden har Aktiv fondportfölj överpresterat med 3 – 4 % i snitt per år och jämfört med bolagets benchmarks uppvisar portföljen en överavkastning med drygt 1 % per år. Standardavvikelsen har uppgått till 4,9 %, vilket ger en Sharpe kvot på 1,2. Ju högre Sharpekvoten är desto bättre har placeringsprestationen varit och i jämförelse med den globala och nordiska marknaden har Aktiv fondportfölj en klart högre Sharpe-kvot.

En viss följsamhet till aktiemarknaden (beta <0,3; MSCI AC World Index) har accepterats, vilket å ena sidan höjt vår avkastning något men å andra sidan också lett till lite större värdefall. Aktiv fondportföljs följsamhet till aktiemarknaden har uppgått till 0,25 de senaste sex åren, vilket ligger på samma nivå som den globala hedgefondmarknaden, men är något högre än den nordiska hedgefondmarknaden.

Aktiemarknaden har sedan januari 2010 haft en årlig effektiv avkastning om 8,0 % vilket sammantaget har bidragit positivt till portföljens avkastning. Nackdelen med portföljens följsamhet till aktiemarknaden är när marknaden svänger plötsligt och kraftigt nedåt. Det bidrar till att portföljen blir mer volatil såsom exempelvis under augusti och september 2015 då aktiemarknaden föll med 10,3 % och Aktiv fondportfölj tappade 4,6 %. Sammantaget så har dock portföljens allokering mot aktiemarknaden under perioden varit gynnsam.

Bolagets ledning har noggrant analyserat det svåra marknads-läget. Självkritiska analyser av vår egen arbetsmetod visar bl.a. att vissa typer av våra *singlestrategifonder* ex ante (före köp) skiljer sig radikalt från faktisk avkastning ex post (efter köp). Vi lägger ner mycket tid på att försöka hitta persistens bland fonderna, d.v.s. fonder som klarar sig bra även i dåliga marknadsförhållanden. Aktiv fondportfölj har lyckats bättre med vissa fondtyper än andra. Vissa valda fonder är mycket annorlunda ex post, även om de olika avvikelserna ser ut att för det mesta släcka varandra och portföljen trots allt når en bra nivå. Denna underliggande osäkerhet är negativ och kan under olyckliga omständigheter slå ut samriktat. Då kan vi få en större nedgång än vi räknar med, inte minst vid ett marknadssammanbrott.

Vi har i vår analys av det egna resultatet kommit fram till att arbeta med en ökad tyngd på bredare multistrategifonder.

Målsättningen är härmed att:

- sänka portföljens standardavvikelse utan att tappa i avkastning;
- sänka portföljens beta mot MSCI AC World utan att tappa i avkastning;
- uppnå en större förutsägbarhet (persistens) och därmed bättre kontroll på framtida avkastning.

Vi tror att dessa bredare fonder ofta är mer förutsebara än många typer av *singlestrategifonder* och därför sannolikt kan sammanläggas till mindre totalvolatilitet. Vi kommer därför att i mindre utsträckning investera i fonder inom smala strategier med en eller få risktagare vilka kan ha relativt koncentrerade portföljer och därför snabbt kan förlora mycket pengar om marknaden utvecklas motsatt.

Multistrategifonder är i allmänhet mycket diversifierade vad gäller bl a strategier, regioner, antal positioner och antal risktagare ('förvaltare'). Genom att bolaget allokera kapital till multistrategifonder flyttas även delvis placeringsbesluten från oss själva till de underliggande fonderna. Dessa har möjlighet

att vid växlande lönsamhet snabbare kunna omallokera mellan olika strategier och tillgångslag, än vad vi själva kan göra. Förvaltningen under år 2016 kommer att vara inriktad på att successivt förädla portföljen i enlighet med detta. Räkna alltså med ett ökat inslag av multistrategifonder som i sig själva är väldiversifierade över olika strategier och tillgångslag och som arbetar med ett lågt portföljbeta och alfaintjäning.

Havsfrun strävar efter att skapa en hög och jämn avkastning genom val av högpresterande och skickliga fonder. Genom att minska portföljens samvariation med aktiemarknaden tror vi att det går att uppnå en jämnare avkastningskurva än hittills, utan att tappa höjd. Detta ligger i linje med vår långvariga strävan efter en allvädersportfölj. Vårt informella motto är och förblir 'avkastning och stabilitet' vilket är en svår och komplicerad uppgift men jag tror ändå att aktuell tyngdpunktsförskjutning är helt rätt.

Claes Werkell
Verkställande direktör

Mål och strategi

MÅLSÄTTNING

ULTIMAT MÅL

Havsfruns ultimata mål är att på lång sikt, netto efter omkostnader, uppnå samma förväntade höga avkastning, som den globala aktiemarknaden har uppnått på mycket lång sikt, eller bättre, men med mindre värdefall och snabbare återhämtning¹.

UTVÄRDERING PÅ ETT ÅR ELLER LÄNGRE

Förhållandena på världens finansiella marknader varierar kraftigt och den genomsnittliga avkastningen för aktier och andra finansiella tillgångar på väldigt lång sikt uppnås sällan på kort sikt. Under vissa perioder blir avkastningen högre, under andra perioder blir den lägre. För att mer rättvisande, även på kortare sikt, kunna utvärdera Havsfrens löpande resultat i förhållande till det ultimata målet behövs därför mått som tar hänsyn till finansmarknadernas växlande förutsättningar, men ändå samtidigt visar rätt på lång sikt.

För detta ändamål använder Havsfren följande två egenkonstruerade jämförelseindex (benchmarks) för löpande utvärdering av Havsfrens prestation på ett år eller längre:

- **Benchmark 1:** Hedgefondindex (HFRI Fund of Fund Composite Index²) + 2,16 procentenheter per år.
- **Benchmark 2:** En sammanvägning av 30 % globala aktier (MSCI AC World Index³) och 70 % svenska stats-skuldväxlar (OMRX T-Bill Index) + 3,15 procentenheter per år.

Dessa två benchmark är konstruerade för å ena sidan på lång sikt vara avkastningsmässigt likvärdiga den globala aktiemarknaden, som ju utgör grunden för Havsfrens ultimata mål. Samtidigt skall dessa benchmarks också återspegla de tillfälliga växlingarna mellan goda och svaga förhållandena på de finansiella marknaderna, därmed indirekt också Havsfrens mindre eller större möjligheter att under gång ligga i nivå med sitt ultimata mål. Tanken är alltså att om Havsfren årvis uppnår benchmark, som årvis påverkas av den då rådande konjunkturen, så ligger avkastningen sannolikt även i linje med det ultimata målet på längre sikt.

PLACERINGSINRIKTNING

BAKGRUND

Hedgefondmarknaden jämfört med aktiemarknaden

Avkastningen på finansiella placeringar varierar kraftigt år för år, oavsett om det gäller aktiemarknaden (MSCI AC World Index) eller hedgefondmarknaden (HFRI Fund of Funds Index). Under perioden 1994-2015 har aktiemarknaden haft en genomsnittlig årsavkastning om 6,8 %, dock årsvis växlande mellan -47,9 % och + 59,0 %, om man mäter samtliga rullande 12 månaders resultat under denna tidsperiod. Detta är givetvis en väldigt spännvidd och aktieplacering kan därför på ett års sikt sällan förväntas att erhålla en avkastning exakt som aktiemarknadens historiska genomsnitt, snarare kommer utfallet för enskilda år att variera mycket stort. Antal 12 månaders rullande perioder med avkastning lägre än -10 % uppgick till 41 st för perioden. Uppenbarligen är aktiemarknaden ganska volatil, eller riskfylld, i så mening.

Hedgefondmarknadens avkastning uppgick under motsvarande period till 5,1 % per år, med växlande årsvis rullande avkastning mellan -21,4 % och +33,5 %. Antal 12 månaders rullande perioder med avkastning lägre än -10 % uppgick till 11 st för perioden. Uppenbarligen är hedgefondmarknaden mindre volatil eller riskfylld i så mening.

Översiktligt visar denna jämförelse mellan aktiemarknaden och hedgefondmarknaden på stora skillnader i utfallet, där aktiemarknaden haft något högre avkastning men hedgefonder som grupp har uppvisat färre och lägre värdefall än aktiemarknaden, alltså en bättre stabilitet.

Möjligheten att överprestera hedgefondmarknaden

För att nå upp till bolagets ultimata mål investerar Havsfren på hedgefondmarknaden. Fördelen är mindre värdesvängningar, nackdelen är en viss risk för lägre avkastning. Detta medför indirekt att Havsfren, för att nå bolagets ultimata målsättning måste välja hedgefonder vilka genomsnittligt avkastar högre än hedgefonder i allmänhet, med minst ett par procentenheter per år, ett så kallat alfa. Detta alfa måste uppnås utan större eller mera långvariga värdefall än på aktiemarknaden.

Januari 1994 - december 2015	HFRI Fund of Funds Composite Index, USD	MSCI AC World Index, USD
Effektiv årsavkastning	5,1 %	6,8%
Maximalt historiskt värdefall	-22,2%	-54,6%
Antal rullande 1-års perioder med avkastning lägre än -10 %	11	41
Sämsta månad	-7,5 %	-19,8 %

¹ Den globala aktiemarknadens avkastning har historiskt från år 1900 genomsnittligt ökat med drygt 7 % per år, inräknat en genomsnittlig årsinflation om 2 %. I Havsfrens mål ingår därtill restriktionen att inga framtida värdefall normalt får överstiga 10 %. Faller den globala aktiemarknaden exceptionellt kraftigt, med mer än 30 %, blir effekten på portföljen dock realistiskt en något större nedgång, dock högst ytterligare 1/3 av det värdefall på aktiemarknaden som överstiger 30 %. Samtidigt gäller att till följd av att portföljinhaven har ett tydligt s.k. alfa, så kan man fullt realistiskt räkna med att återhämtningen efter större värdefall kommer att ske snabbare än vad aktiemarknaden återhämtar sig, dvs. värdesvackan blir mera kortvarig.

² Omräknat till SEK

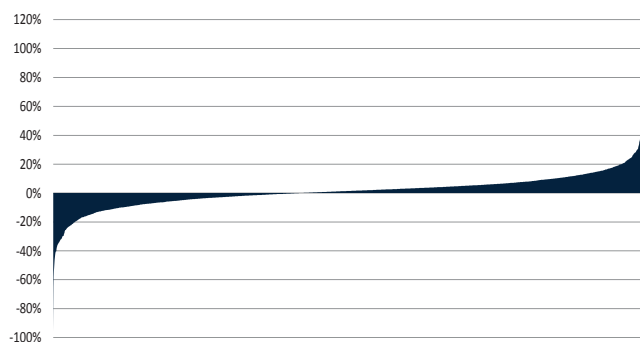

Att utvärdera hedgefonder i efterhand (ex post) är enkelt. Det gick som det gick och det är enkelt uppmätt. Att förutsäga fonders framtida avkastning, dvs. välja rätt för framtiden (ex ante), är mycket svårt. I princip kan ingen med förutseende välja helt rätt. Men det framgår av akademiska och andra studier att investorer torde kunna välja mer rätt än fel, dvs. med åtminstone viss marginal överträffa genomsnitt och slumpmässighet. Denna förmåga torde vara högre vad gäller valet av hedgefonder än vad som gäller valet av enskilda aktier. Skillnaden härvidlag torde bero på att fonderna inte är passiva instrument, utan består av förvaltare som aktivt använder sin skicklighet med relativt fria mandat på många olika sätt med andra metoder och strategier än vad som normalt gäller stock-picking på aktiemarknaden. I princip är det alltså avgörande att välja förvaltare med större skicklighet än genomsnittet. Till följd av den annorlunda metodik som används inom hedgefonder, jämfört med t ex traditionella aktiefonder, kan i goda fall alltså skickligheten bestå under längre tid (s.k. persistens) och därmed i högre grad också vara något mer förutsebar och pålitlig. Detta gör att det kan löna sig att leta efter de skickligaste hedgefondförvaltarna i världen, och sammanställa ett urval förvaltare som med stor sannolikhet kommer att slå genomsnittet med marginal. För att kunna få bästa resultatet behöver man välja de allra skickligaste förvaltarna, varför det är viktigt att man arbetar med en stor, gärna global, valmängd varur de sannolikt skickligaste kan väljas.

Avkastningsspridning mellan hedgefonder

Nedanstående graf åskådliggör avkastningen under år 2015 för 3 384 hedgefonder globalt. Den bästa fonden avkastade 116 % och den sämsta -96 %, genomsnittet uppgick till 1,1 %. För att nå upp till bolagets ultimata mål behöver Havsfrun inte välja de allra bästa fonderna, det räcker att Havsfrun kan tippa balansen så att bolaget väljer något fler fonder med avkastning över genomsnittet än under och detta har bolaget historiskt visat vara fullt möjligt.

Spridning i avkastning år 2015 för ett globalt urval om 3 384 hedgefonder (medelavkastning 1,1 %)

Vad menas här med hedgefonder

Historiskt skapades termen hedgefond för att markera att fonden ville skydda sig emot nedgångar på den finansiella marknaden³. Vissa ville mena att en hedgefond aldrig skulle förlora i värde och vara helt s.k. absolutavkastande. Idag används begreppet mycket bredare. Hedgefond avser fonder med andra placeringsmandat än som är normalt för traditionella aktiefonder och obligationsfonder och lägger därför också stor tonvikt på förvaltarnas skicklighet att agera efter omständigheterna, snarare än efter fasta mallar. Alltjämt syftar dock de flesta s.k. hedgefonder till att begränsa förluster och sålunda även i praktiken vara mindre riskfyllda än rena aktiemarknadsplaceringar. Hedgefonder anses därför ofta mer oberoende av finansmarknadernas uppgång eller nedgång, och bland dem finns många så kallade ”allvädersfonder”. Generellt syftar alltså hedgefonder till en betydligt mera stabil avkastning - med betydligt mindre värdefall - än vad som gäller för aktiemarknaden.

Hedgefondmarknaden indelas ofta utifrån sitt sätt att arbeta in i fyra huvudstrategier.

- **Aktiebaserade strategier.** Väljer långa och korta positioner i aktier och aktierelaterade instrument och kan använda sig av både fundamentala och kvantitativa placeringsmetoder.
- **Händelsestyrda strategier.** Investerar i aktier i företag som deltar eller kommer att delta i någon typ av företags-händelser som till exempel sammanslagning, uppköp, återköp av aktier eller utgivande av obligationer.
- **Makrobaserade strategier.** Investerar i många olika tillgångsslag och baserar sina investeringar på förväntade förändringar i underliggande ekonomiska variabler (konjunktur, trend, etc) och hur dessa påverkar aktier, obligationer, valutor och råvaror.
- **Relativvärderade strategier.** Försöker utnyttja felprissättningar mellan relaterade tillgångar inom till exempel aktie- och obligationsmarknaden.

Inom dessa respektive huvudstrategier kan urskiljas s.k. understrategier som är varianter inom respektive huvudstrategi. Totalt räknas ofta med omkring ett 50-tal understrategier, uppdelade på nämnda fyra huvudgrupper. Indelningen i huvud- och understrategier är till stor hjälp i det praktiska urvalsarbetet, bland annat då det gäller att bedöma de enskilda prestationerna för olika fonder inbördes.

³ Engelskans ”hedge” kan översättas som just ”skydd” och avser att fonden skyddar sig mot nedgångar.

PLACERINGSMODELL

Av hedgefondmarknadens totalt cirka 10 000 fonder väljer Havsfrun, utifrån såväl egna som kvalificerade externa bedömningar, bland ungefär 500 fonder som uppfyller högt ställda kvalitetskrav på tillförlitlighet i sin metod och organisation. Detta urval sker genom inbördes jämförelser och noggrann kontroll, enligt principen om ”best practice”. Man kan därav på goda grunder hävda att detta urval av omkring 500 fonder utgör en kärna av världens kvalitetsmässigt mest tillförlitliga fonder, även om de för övrigt skiljer sig åt inbördes på många olika sätt, vad gäller inriktning, metod, mål, prestationer, organisation, mm.

Med denna urvalsmängd som bas prövas därefter hur de olika fondalternativen för Havsfruns vidkommande kan sammanvägas i olika kombinationer, med syfte att nå den korg som för Havsfrun ger den mest effektiva kombinationen med en acceptabel riskbalans där enskilda risker av olika slag balanserar varandra. Sällningen av fonder syftar till att kontinuerligt, genom val och utbyten, gallra fram en korg av cirka 15 olika fonder⁴.

Utgångspunkten är därför enkel. Vid ett slumpmässigt urval av hedgefonder kan man (rent statistiskt) förvänta sig ett genomsnittligt utfall. Detta genomsnitt för hedgefonder ligger i allmänhet historiskt sett (på lång sikt) under den avkastning som Havsfrun ytterst siktar på. Av valda benchmark framgår att Havsfruns ultimata målsättning ligger på en högre nivå. För att nå denna högre nivå förutsätts alltså att Havsfrun kan välja bättre fonder än genomsnittet. I princip är detta arbetsuppgiften och utmaningen.

Vad gäller sammanhängande värdefall är genomsnittet för hedgefonderna lägre än aktiemarknadens värdefall. Den ultimata målsättningen torde i detta avseende (mindre värdefall) komma att uppnås med viss automatik rent statistiskt. Att portföljens värdefall därtill inte får överstiga 10 % av föregående högsta substansvärde är dock i flera fall en strängare målsättning än hedgefondgenomsnittet, varför Havsfrun även i detta avseende måste göra val som är bättre än genomsnittet.

Havsfruns strategiska placeringsmodell i sammandrag är att välja hedgefonder som överträffar genomsnittet av hedgefonder, vad gäller avkastning och samtidigt även har mindre värdesvängningar än hedgefonder i allmänhet.

INVESTERINGSPROCESS

Havsfrun strävar efter en globalt diversifierad multistrategiportfölj av noggrant utvalda hedgefonder, vilka bolaget bedömt vara bland de främsta inom respektive huvud- och/eller understrategi. Investeringsprocessen sker i nära samarbete med ett mycket stort, oberoende och globalt rådgivningsbolag som är specialiserade på hedgefondmarknaden. Rådgivningen kommer från flera team av både allmänna

och specialiserade experter med lång erfarenhet av hedgefondmarknaden och därtill med stora resurser att i detalj granska alla investeringsförslag. Deras kvalitetsgranskning av fonderna fortgår under all den tid Havsfrun behåller dessa investeringar.

Investeringsprocessen strävar efter att förena två olika urvalsperspektiv. Dels ett fond- och strategiurval gjort utifrån ”top down” - utifrån konjunkturläge och liknande. Dels även ett fondval utifrån ett perspektiv ”bottom up” - dvs. utgående från enskilda fonder med exceptionella prestationer. En fast utgångspunkt i placeringsvalen är historiska prestationer, innebärandes att investeringsförslag med sikte på framtiden (ex ante) utvärderas på underlag av visad numerisk och annan skicklighet (ex post), med tillägg för en bäst möjligt genomträngande analys av möjligheterna för de utvalda fondernas uthållighet och fortsatta framgång, beaktandes såväl underliggande marknadssamband och andra interna och externa faktorer av förmodad betydelse.

Ett grundläggande krav vid bolagets urval är att valda fondbolag och/eller förvaltare skall uppvisa en historisk förvaltarskicklighet och är väletablerade och välrenommerade, samt har välkända samarbetspartners såsom bl.a. revisorer, banker, administratörer och förvaringsinstitut. Att fonden även har andra kvalificerade investorer bland sina delägare är också av vikt, särskilt sådana stora och erfarna placereare som med egna kontrollresurser på egen hand också bedriver eller låter bedriva en högt kvalificerad och kontinuerlig kontroll (s.k. due diligence) av fonderna. Detta fungerar som ett extra skyddsnet och kan jämföras med så kallad second opinion. Se sidorna 12-13 för mer information om bolagets portfölj.

RISKHANTERING

Nedan sammanfattas Havsfruns investeringsriktlinjer översiktligt. Dessa interna riktlinjer bevakas löpande och justeras vid behov. Reglerna har karaktär av så kallad standard procedure. Bolaget kan dock välja att göra avsteg från dessa riktlinjer beroende på om en särskild bedömning av investeringsmöjligheter och/eller omvärldsfaktorer motiverar detta.

Diversifieringsriktlinjer

Investeringsportföljen skall av riskspridningsskäl normalt bestå av ca 15 noggrant utvalda hedgefonder, dock utan synnerliga skäl lägst 10. Även dessa fonders underliggande riskpositioner skall hållas under kontinuerlig bevakning, innebärande att riskspridningen - såväl den öppna som den underliggande - är väldiversifierad. Bolaget har satt upp ett antal diversifieringsriktlinjer nämligen:

- Maximalt 10 % av substansvärdet får allokeras till ett och samma förvaltarbolag
- Maximalt 40 % av substansvärdet får allokeras till en och samma huvudstrategi (se definitioner sid 9)

⁴ Detta antal exkluderar fonderna under avveckling (Avvecklingsportföljen).

- Maximalt 30 % av substansvärdet får allokeras till en och samma understrategi⁵
- Maximalt 60 % av substansvärdet får allokeras till förvaltare i ett och samma land, varmed menas att förvaltning sköts av fysiska personer som regelmässigt arbetar i eller från visst land, oberoende av var formell registrering ligger.

Genom en på detta sätt bred ansats sprids riskerna inom olika affärsområden och strategier och även på olika enskilda förvaltarorganisationer. Till detta skall noteras att fonderna själva har en mycket väl utvecklad egen systematisk riskspridning och riskkontroll. De enskilda fonderna arbetar oftast med flera eller många olika förvaltarteam som inbördes är oberoende av varandra. Den sammanlagda riskspridningen är därför ännu större och mer rigoröst ordnad än vad som framgår enbart på ytan utifrån Havsfrun portfölj av normalt ca 15 fonder.

Sammantaget förvaltas sålunda tillgångarna i Havsfruns portfölj de facto normalt av betydligt fler förvaltarteam än antal fonder i Havsfruns investeringsportfölj. Fondförvaltarna har en lång och gedigen erfarenhet och med olika placeringsriktningar och oberoende av varandra torde detta ge portföljen den diversifiering som eftersträvas.

Investeringsgrad och exponeringsgrad⁶

Havsfrun syftar till att normalt investera 100 % av substansvärdet i en aktivt förvaltd investeringsportfölj. Likviditeten i underliggande placeringar skall vara av sådan art att önskad investeringsgrad, inom en praktisk variation mellan 90 % och 110 % av substansvärdet på grund av eftersläpande anpassning, skall kunna bibehållas i såväl normala som stressade marknadsförhållanden.

Exponeringsgraden, dvs. det kapital som är utsatt för marknadsrisk genom Havsfruns egna direkta positioner, skall normalt inte överstiga 100 %, mätt i förhållande till bolagets eget kapital (dock av praktiska skäl med variationer mellan 90 % - 110 % pga. eftersläpande anpassning).

Havsfruns indirekta riskexponering genom underliggande fonders exponering kan dock tidvis både överstiga och understiga 100 %, beroende på hur Havsfruns underliggande fonder bedömer vinstförutsättningarna på den marknad de förvaltar sina tillgångar på. En del fonder arbetar nämligen med så kallad finansiell hävstång (ofta belåning), en del inte och detta kan variera från tid till annan.

⁵ Det finns över 50 olika understrategier till huvudstrategierna. Se Havsfruns hemsida för några exempel.

⁶ Riktlinjer för investerings- och exponeringsgrad, samt likviditet inkluderar Avvecklingsportföljen. Investeringsgrad = Investeringsportföljen i förhållande till substansvärdet. Exponeringsgrad = Investeringsportföljens storlek (inklusive aktieindexterminers nominella värde) i förhållande till substansvärdet.

⁷ Härmed avses perioder då likviditeten på finansmarknaderna går ner kraftigt, till följd av kontraktion på kreditmarknaden och stor försiktighet hos alla aktörer som annars normalt upprätthåller fungerande offentliga köp- och säljkurser på allehanda tillgångar, mm.

⁸ Dessa åtagande har dock ofta vissa öppna och nödvändiga förbehåll som tar hänsyn till de allmänna marknadsförhållandena. Ingen fond är helt oberoende av det finansiella klimatet, men oberoendet kan variera, vilket mest möjligt beaktas av Havsfrun i valet av sina placeringar.

⁹ I händelse av allmän finansiell stress kan dessa tidsramar bli förlängda.

Likviditetsriktlinjer

Havsfrun strävar efter placeringar som även vid ”finansiell stress”⁷ medger likvidation av positionerna i god takt utan att Havsfrun på grund av (praktiska eller formella) utträdeshinder fastnar vare sig på fondnivå, eller på underliggande fondnivå, även om likvidationen kan ta något längre tid än vid normala förhållanden. Av vikt är sålunda att löpande bevaka Havsfruns egna bindningar visavi Havsfruns fondinnehav, men också motsvarande bindning för de underliggande positionerna i fondernas respektive placeringar, så att fonderna även i praktiken kan fullgöra sina uttagsåtaganden⁸ emot Havsfrun och därmed säkerställa önskad likviditet.

För att säkerställa Havsfruns manöverutrymme har bolaget satt upp interna likviditetsriktlinjer vilka beskriver i vilken önskvärd takt Havsfrun skall kunna likvidera sina positioner. Nedanstående ”likviditetstrappa” beskriver hur stor andel av bolagets substansvärde som bör vara tillgänglig på bolagets bankkonto inom en given tid:

- 50 % inom 6 månader
- 80 % inom 12 månader
- 100 % inom 36 månader⁹

Ambitionen är att fonderna i praktiken alltid, även i händelse av att finansmarknaden bromsas upp, skall kunna fullgöra åtaganden emot Havsfrun planenligt - med viss varians beroende på det allmänna marknadsläget - och därmed säkerställa önskad likviditet. Bolaget hade vid utgången av året en checkräkningskredit om 100 MKR.

Valutahantering

Placeringar i utländsk valuta neutraliseras normalt emot valutakurseffekter genom valutaterminer, vilket medför att substansutvecklingen inte påverkas i någon väsentlig omfattning av valutakursförändringar. Under rådande osäkra marknadsförhållanden har bolaget dock beslutat, att i händelse av en stark US-dollarutveckling - om och i fall en sådan sker - successivt minska valutaneutraliseringen på bolagets US-dollarplaceringar. Skälet till detta är att valutapositioneringen annars, självständigt - genom anspråk på alltmer ökade valutaterminsskulder - kan komma att kräva en vanskligt stor och snabbt ökad kapitalbindning utan egentligt affärssyfte. Ett sådant eventuellt frigörande från full valutaneutralisering kan dock komma att medföra såväl vinster som förluster på US-dollarplaceringarna. Läs mer om bolagets valutaexponering och valutahantering, not 16.

Aktiv fondportfölj

PLACERINGSSTRATEGI

Aktiv fondportfölj är en globalt diversifierad multistrategiportfölj bestående av hedgefonder vilka bolaget i samråd med sin rådgivare bedömt vara de främsta inom sin strategi. Portföljen skall av riskspridningsskäl normalt bestå av 10-15 noggrant utvalda hedgefonder.

Investeringsprocessen sker i nära samarbete med en väletablerad global rådgivare på hedgefonder med över 350 MDR USD under rådgivning till främst institutionella placerare. Rådgivaren bistår Havsfrun med fondanalys och due diligence samt övervakar och analyserar löpande bolagets fondinnehav. Rådgivaren gör regelbundna platsbesök hos de enskilda fondinnehaven.

Placeringar i utländsk valuta neutraliseras normalt genom valutaterminer, vilket medför att substansutvecklingen inte påverkas i någon väsentlig omfattning av valutakursförändringar.

AVKASTNING

År 2015

Aktiv fondportfölj* avkastade 0,7 % under år 2015. Under motsvarande period minskade HFRI Fund of Funds Composite Index med 0,7 % och NHX Fund of Funds Index steg med 2,1 %. Dessa index mäter avkastningen på fond av hedgefonder globalt och i Norden.

1 januari 2010 – 30 december 2015**

Aktiv fondportfölj* har sedan 1 januari 2010 haft en effektiv årsavkastning på 6,7 %. Under motsvarande period har HFRI Fund of Funds Composite Index och NHX Fund of Funds index haft en effektiv årsavkastning på 3,5 % resp. 2,7 %. Standardavvikelsen på Aktiv fondportfölj har under perioden uppgått till 4,9 %, vilket ger en Sharpe kvot på 1,2 (ju större kvot desto bättre placeringsprestation).

Sharpe kvoten har under motsvarande period för HFRI Fund of Funds index och NHX Fund of Funds index uppgått till 0,7 respektive 0,8.

STRATEGIFÖRDELNING

Hedgefondmarknaden indelas ofta utifrån sitt sätt att arbeta i fyra huvudstrategier. Den största huvudstrategin i Aktiv fondportfölj var vid utgången av år 2015 Makrobaserade strategier (32 %) följt av Relativvärdestrategier (29 %), Aktiebaserade strategier (25 %) och Händelsestyrda strategier (12 %). Övriga strategier (2 %).

PORTFÖLJINNEHAVEN

Den 31 december 2015 bestod portföljen av 16 hedgefonder vilka totalt uppgick till ett sammanlagt värde om 270,7 MSEK, motsvarande 95,0 % av Havsfruns substansvärde.

Gemensamt för fonderna vilka bolaget investerar i är att de har uppvisat en lång och imponerande historisk avkastningsprestation, både i absoluta och relativa termer. Fonderna är väletablerade och välrenommerade och upprätthåller högsta industristandard, s.k. ”best practice”, vad gäller förvaltning och operationell verksamhet. De flesta av fonderna är för enskilda placerare svåråtkomliga att på egen hand investera i. Fonderna har ofta höga minimiinsättningar om 1-10 MUSD. En del är stängda och tar inte in nya placerare i fonden.

Exempel på fonder, vilka Havsfrun investerar i framgår av nedanstående tabell med bolagets för närvarande fem största fondinnehav. De fem största innehavens andel av Aktiv fondportfölj uppgick vid utgången av år 2015 till totalt 49,3 %, varav det största innehavet uppgick till 12,7 %.

5 största fonderna i Aktiv fondportfölj	Strategi	Huvudkontor	Andel av Aktiv fondportfölj
Citadel Kensington Global Strategies Fund, Ltd	Multi Strategy Diversified	USA	12,7 %
Millennium International, Ltd	Multi Strategy Diversified	USA	11,8 %
Pentwater Event Fund, Ltd	Event Driven Multi Strategy	USA	8,9 %
Carve 2	Relative Value Multi Strategy	Sverige	8,6 %
Winton Evolution Fund, Ltd	CTA	UK	7,3 %

* Avkastning i SEK före bolagets omkostnader, exklusive resultatet från valutakurspåverkan på bolagets placeringar.

**Avkastningshistoriken räknas här från 1 januari 2010 då det är en starttidpunkt för bolagets nuvarande hedgefondverksamhet och reglemente, vilken kontinuerligt förädlats och förbättrats sedan år 2010.

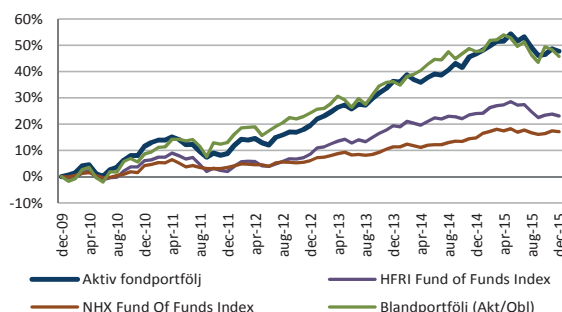
AVKASTNING OCH RISKÅTT FR.O.M. JANUARI 2010

*	Aktiv fondportfölj	HFRI Fund of Funds Index	NHX Fund Of Funds Index	MSCI AC World Index	Blandportfölj (Akt/Obl)	OMRX Treasury Bill Index	OMRX Treasury Bond Index
Avkastning december	-0,6%	-0,6%	-0,3%	-1,9%	-1,6%	0,0%	-1,4%
Avkastning 2015	0,7%	-0,7%	2,1%	-2,8%	-1,3%	-0,3%	-0,2%
Avkastning 6 månader	-2,5%	-3,2%	0,2%	-5,2%	-2,6%	-0,3%	-0,2%
Avkastning 12 månader	0,7%	-0,7%	2,1%	-2,8%	-1,3%	-0,3%	-0,2%
Effektiv årsavkastning 2 år	4,1%	1,5%	2,5%	0,9%	3,5%	0,1%	5,8%
Effektiv årsavkastning 3 år	7,3%	4,3%	3,4%	8,0%	5,5%	0,4%	2,7%
Effektiv årsavkastning sedan januari 2010	6,7%	3,5%	2,7%	8,0%	6,5%	0,7%	4,2%
Standardavvikelse, %	4,9%	4,0%	2,4%	14,4%	6,5%	0,2%	4,5%
Sharpe kvot	1,2	0,7	0,8	0,5	0,9	0,0	0,8
Antal positiva månader, %	67%	64%	63%	58%	67%	83%	61%
Bästa månad	3,2%	2,4%	2,7%	10,9%	4,8%	0,2%	3,3%
Sämsta månad	-3,2%	-2,6%	-1,4%	-9,5%	-3,8%	-0,1%	-2,3%
Största värdefall	-6,7%	-6,4%	-3,2%	-19,8%	-6,8%	-0,3%	-5,4%
Korrelation mot MSCI AC World	0,73	0,85	0,49	1,00	0,95	-0,04	-0,46
Beta mot MSCI AC World	0,25	0,23	0,08	1,00	0,43	0,00	-0,15

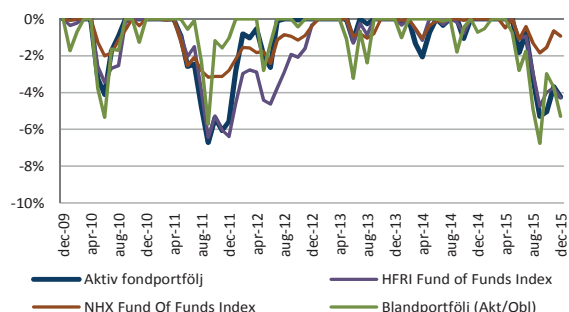
MÅNADSAVKASTNING AKTIV FONDPORTFÖLJ

År	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	År
2015	1,0%	1,1%	1,0%	0,1%	1,9%	-1,8%	1,1%	-2,5%	-2,1%	0,3%	1,5%	-0,6%	0,7%
2014	-0,2%	2,0%	-1,3%	-0,7%	1,3%	1,0%	-0,4%	1,5%	1,7%	-1,1%	2,8%	0,8%	7,6%
2013	2,1%	0,9%	1,2%	1,4%	0,7%	-1,2%	1,4%	-0,3%	2,0%	1,6%	1,3%	2,0%	14,0%
2012	2,9%	2,1%	-0,2%	0,5%	-1,4%	-0,7%	2,6%	0,8%	1,0%	-0,1%	0,9%	1,3%	9,9%
2011	1,3%	0,8%	0,0%	1,1%	-0,9%	-1,7%	0,1%	-2,4%	-2,0%	1,4%	-0,7%	0,5%	-2,5%
2010	0,6%	1,0%	2,5%	0,4%	-3,2%	-0,9%	2,5%	0,8%	2,7%	1,6%	0,0%	3,2%	11,5%

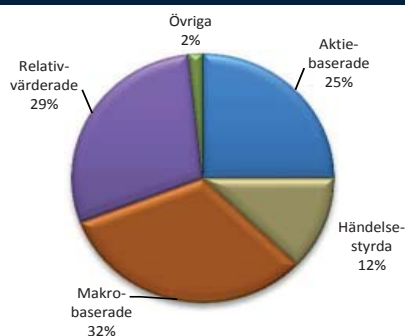
ACKUMULERAD AVKASTNING

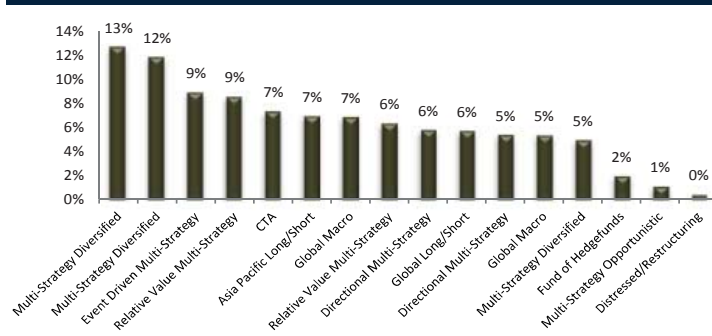
HISTORISKA VÄRDEFALL

STRATEGIFÖRDELNING AKTIV FONDPORTFÖLJ

FONDINNEHAVENS STRATEGI OCH ANDEL AV AKTIV FONDPORTFÖLJ

* Aktiv fondportfölj avkastning i SEK före bolagets omkostnader, exklusive resultatet från valutakurspåverkan på bolagets placeringar. För definitioner och begrepp, se Havsfruns hemsida, www.havsfrun.se, eller i årsredovisningen 2014. HFRI Fund of Funds Index är ett globalt fond-av-hedgefondindex, NHX Fund Of Funds Index är ett nordiskt fond-av-hedgefondindex, MSCI AC World Index är ett globalt aktieindex, Blandportfölj (Akt/Obl) är ett likaviktat index med MSCI AC World Index och OMRX Treasury Bond Index, OMRX Treasury Bill Index är ett index för svenska statskuldväxlar och OMRX Treasury Bond Index är ett index för svenska statsobligationer. Samtliga index redovisas av jämförelseskäl omräknat till SEK.

Havsfruns B-aktie

NOTERINGSPLATS

Havsfruns B-aktie noteras på NASDAQ OMX Stockholm. Aktien ingår i segmentet, små bolag samt sektorn Finans. Aktiens kortnamn är HAV B och ISIN-koden är SE0000312043. Havsfruns B-aktie noterades år 1994 på dåvarande Stockholmsbörsens O-lista, antalet aktieägare uppgick då till ca 400 vilket kan jämföras mot dagens drygt 1 800 aktieägare.

AKTIEKAPITAL

Aktiekapitalet uppgick vid årsskiftet till 60,5 MSEK fördelat på totalt 12 105 940 aktier varav 1 855 330 A-aktier och 10 250 610 B-aktier. Bolagets A-aktier ger rätt till tio röster per aktie medan B-aktierna ger rätt till en röst per aktie. Alla aktier medför samma rätt till andel av bolagets tillgångar och berättigar till lika stor utdelning. För mer information om bolagets aktie och aktiekapital se not 21 på sidan 44.

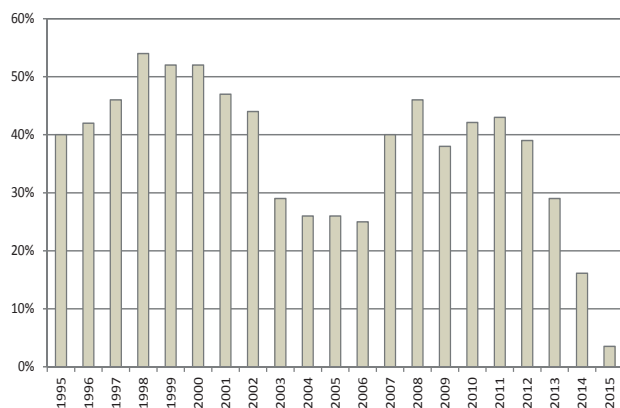
ÄGARSTRUKTUR

Antal aktieägare uppgick vid utgången av året till 1 806 st. Den enskilt största ägarkategorin utgörs av bolagets huvudägare där Claes Werkell med familj och bolag representerar 29,3 % av kapitalet och 36,8 % röstetalet samt John Tengberg med bolag representerar 29,1 % av kapitalet och 36,7 % av röstetalet. För mer information om ägarstatistik se sidan 15.

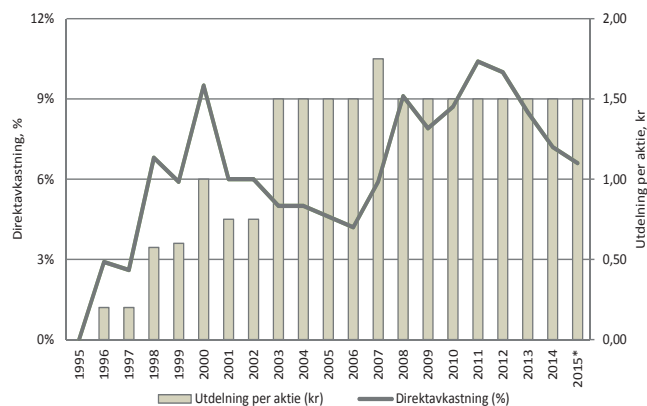
SUBSTANSVÄRDERABATT/PREMIUM

Om substansvärdet överstiger bolagets börsvärde existerar en substansvärderabatt, omvänt ett premium. Substansvärderabatten var vid utgången av året 4 %. Den genomsnittliga substansvärderabatten sedan 1995 har uppgått till 37 %.

Substansvärderabatt 1995 - 2015

Utdelning och direktavkastning 1995 - 2015

* Styrelsens förslag

Aktieägare och aktieägarstatistik

DE STÖRSTA AKTIEÄGARNA PER DEN 31 DECEMBER 2015

Ägare	Antal A-aktier	Antal B-aktier	Andel av kapitalet	Andel av rösterna
Claes Werkell med familj och bolag	785 380	2 756 825	29,3 %	36,8 %
John Tengberg med bolag	784 890	2 734 825	29,1 %	36,7 %
Pictet & CIE (Europa) S.A.	94 900	0	0,8 %	3,3 %
Raija Alhonen	32 500	455 000	4,0 %	2,7 %
Göran Henrikson	65 000	0	0,5 %	2,3 %
Hans A Lindén	0	200 000	1,7 %	0,7 %
Conny Carlsson	0	197 750	1,6 %	0,7 %
Nordea Investment Funds	15 550	13 500	0,2 %	0,6 %
Kjell Svensson	0	129 500	1,1 %	0,4 %
Anders Gullander	0	124 353	1,0 %	0,4 %
De 10 största ägarna tillsammans	1 778 170	6 611 753	69,3 %	84,7 %
Övriga	77 160	3 638 857	30,7 %	15,3 %
Totalt	1 855 330	10 250 610	100,0 %	100,0 %
Varav				
- utländskt ägande	-	-	56,2 %	70,0 %
- styrelsens ägande inklusive suppleant	785 380	2 793 325	29,6 %	37,0 %

ÄGARSTATISTIK PER DEN 31 DECEMBER 2015

Storleksklass (antal aktieägare)	Antal A-aktier	Antal B-aktier	Andel av kapitalet	Andel av rösterna
20 001 - (39)	1 782 870	8 092 225	81,6 %	90,0 %
15 001 - 20 000 (11)	0	206 550	1,7 %	0,7 %
10 001 - 15 000 (20)	3 430	237 926	2,0 %	0,9 %
5 001 - 10 000 (52)	10 757	379 758	3,2 %	1,7 %
1 001 - 5000 (387)	28 493	914 438	7,8 %	4,2 %
501 - 1 000 (288)	4 610	245 115	2,1 %	1,0 %
1 - 500 (1 009)	25 170	174 598	1,7 %	1,5 %
Totalt (1 806)	1 855 330	10 250 610	100,0 %	100,0 %

STORLEKSKLASS

Storleksklass	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Antal aktieägare med >10 000 aktier	70	66	67	67	65	65	66	70

AKTIEKAPITALET UTVECKLING

Händelse	Förändring i antal	Förändring av aktiekapital	Totalt aktiekapital	Nominellt värde/kvotvärde
1988 Aktiekapital vid bildandet	1 000	50 000	50 000	50 kr
1994 Nyemission	515 000	25 750 000	25 800 000	50 kr
1996 Fondemission	57 333	2 866 650	28 666 650	50 kr
1998 Apportemission	1 118 200	55 910 000	84 576 650	50 kr
1999 Indragning av aktier ägda av dottebolag	-312 514	-15 625 700	68 950 950	50 kr
2002 Inlösen av aktier	-34 850	-1 742 500	67 208 450	50 kr
2005 Inlösen av aktier	-72 175	-3 608 750	63 599 700	50 kr
2006 Split	11 447 946	-	63 599 700	5 kr
2007 Nyemission	200 000	1 000 000	64 599 700	5 kr
2008 Inlösen av aktier	-200 000	-1 000 000	63 599 700	5 kr
2010 Inlösen av aktier	-614 000	-3 070 000	60 529 700	5 kr

Medarbetare och samarbetspartners

PLACERINGSGRUPPEN

Claes Werkell

Stockholm
Född 1952
Styrelseledamot sedan 1994
VD sedan 1996
Anställd inom koncernen sedan 1989
Tidigare arbetslivserfarenhet, ett urval
Styrelseledamot: Norvestia Abp 1996-2003
Vice ordförande: Neomarkka Abp 1998-2003
VD: Norvestia 2000-2003
Utbildning
Jur. kand. vid Stockholms universitet
Aktieinnehav i Havsfrun Investment AB (med familj och bolag)
785 380 A-aktier och 2 756 825 B-aktier
530 000 Syntetiska optioner

John Tengberg

Bryssel
Född 1949
Ansvarig för affärsutveckling
Anställd inom koncernen sedan 1989
Tidigare arbetslivserfarenhet, ett urval
Ansvarig för affärsutveckling i Norvestia Abp 1996-2003
Ansvarig för affärsutveckling i Neomarkka Abp 1998-2003
Utbildning
Filosofie kandidat vid Stockholm universitet
Aktieinnehav i Havsfrun Investment AB (med bolag)
784 890 A-aktier och 2 734 825 B-aktier
530 000 Syntetiska optioner

Marcus Eriksson

Stockholm
Född 1974
Chief Investment Officer (CIO)
Anställd inom koncernen sedan 2004
Tidigare arbetslivserfarenhet, ett urval
Chefanalytiker Havsfrun Investment AB 2005-2014
Analytiker Havsfrun Investment AB 2004-2005
Analytiker/projektledare vid Fondmarknaden, se 1999-2002
Utbildning
Ekonomie magister vid Lunds universitet
Aktieinnehav i Havsfrun Investment AB
1 600 B-aktier
530 000 Syntetiska optioner

Jonas Israelsson

Stockholm
Född 1975
Vice VD
Anställd inom koncernen sedan 2000
Tidigare arbetslivserfarenhet, ett urval
Investeringsansvarig & VDs assistent Havsfrun Investment AB 2004-2014
Portföljförvaltare/Affärskoordinator Havsfrun Investment AB 2003-2004
Analytiker Norvestia Abp 2000-2003
Utbildning
Ekonomie magister vid Karlstads universitet
Aktieinnehav i Havsfrun Investment AB
1 600 B-aktier
530 000 Syntetiska optioner

EKONOMI

Anders Beckman

Uppsala
Född 1959
Ekonomichef
Anställd inom koncernen sedan 2007
Tidigare arbetslivserfarenhet, ett urval
Egen konsultverksamhet inom redovisning sedan 1988
Ekonomichef, Kontorsjouren AB 1986-1988
Utbildning
Civilekonom vid Stockholms universitet
Aktieinnehav i Havsfrun Investment AB
Inget innehav

SAMARBETSPARTNERS

Bank & mäklare: Danske Bank (Stockholm) och Svenska Handelsbanken (Stockholm)

Juridisk rådgivare: Mannheimer Swartling Advokatbyrå AB (Stockholm).

Revisor: BDO Mälardalen AB. För tiden fram till årsstämman 2016 har till revisor valts BDO Mälardalen AB, Karlavägen 100, Box 24193, 104 51 Stockholm, 08-120 116 00. Som huvudansvarig revisor har tills vidare utsetts Johan Pharmanson, f. 1964, auktoriserad revisor.

Styrelse

Ståendes från vänster: Christian Luthman, Minna Smedsten, Olle G P Isaksson, Håkan Gartell och Claes Werkell

Olle G P Isaksson

Göteborg

Född 1943

Styrelseordförande sedan 2010

Styrelseledamot sedan 1998

Övriga uppdrag och befattningar

VD: Sahltech i Göteborg AB

Styrelseordförande: Internetmedicin.se Holding AB

Styrelseledamot: IngaBritt och Arne Lundbergs stiftelse samt Tore Nilssons stiftelse

Tidigare styrelseuppdrag, ett urval

Styrelseordförande: Norvestia Abp och Neomarkka Abp

Styrelseledamot: Scandinavian AirAmbulance AB, Bure Investment AB och Capio AB

Utbildning

Professor emeritus i endokrinologi vid Sahlgrenska Akademien, Göteborgs Universitet

Oberoende/beroende

Oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen

Beroende i förhållande till bolagets större aktieägare

Styrelseutskott

Ledamot: Revisionsutskott

Aktieinnehav i Havsfrun Investment AB (med familj)

1 800 B-aktier

Minna Smedsten

Helsingfors

Född 1976

Styrelseledamot sedan 2015

Övriga uppdrag och befattningar

Ekonomidirektör: Taaleri Abp (Finland).

Styrelseordförande: Taaleri Förmögenhetsförvaltning Ab (Finland)

Tidigare styrelseuppdrag, ett urval

Styrelseledamot: Ferratum Bank (Malta) Limited (Malta), GreenStream China Holdings Ltd (Hong Kong), Ferratum Plc (Finland) Taaleri Private Equity Funds Ab (Finland) och Lainaamo Oy (Finland).

Utbildning

Ekonomie magister

Oberoende/beroende

Oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen

Oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare

Styrelseutskott

Ordförande: Revisionsutskott

Aktieinnehav i Havsfrun Investment AB

Inget innehav

Håkan Gartell

Stockholm

Född 1946

Styrelseledamot sedan 2001

Övriga uppdrag och befattningar

Styrelseordförande: ESMA Försäljnings AB, AB PIHR, Taurus Energi AB (publ) och A+ Science AB (publ)

Tidigare styrelseuppdrag, ett urval

Styrelseledamot: Norvestia Abp

Styrelsesuppleant: Neomarkka Abp

Utbildning

Fil.kand. nationalekonomi, kulturgeografi, statistik m.m.

Oberoende/beroende

Oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen

Oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare

Styrelseutskott

Ledamot: Revisionsutskott

Aktieinnehav i Havsfrun Investment AB (med familj)

31 700 B-aktier

Claes Werkell

Stockholm

Född 1952

Styrelseledamot sedan 1994

VD sedan 1996

Övriga uppdrag och befattningar

Inga

Tidigare styrelseuppdrag, ett urval

Vice ordförande: Neomarkka Abp

VD och styrelseledamot: Norvestia Abp

Utbildning

Jur. kand.

Oberoende/beroende

Beroende i förhållande till bolaget och bolagsledningen

Beroende i förhållande till bolagets större aktieägare

Aktieinnehav i Havsfrun Investment AB (med familj och bolag)

785 380 A-aktier och 2 756 825 B-aktier

530 000 Syntetiska optioner

Christian Luthman

Stockholm

Född 1952

Styrelsesuppleant sedan 2006

Övriga uppdrag och befattningar

Advokat, delägare på Wistrand Advokatbyrå.

Styrelseledamot: Christian Luthman Advokatbyrå AB och

Select Travel Aktiebolag.

Tidigare styrelseuppdrag, ett urval

Styrelseordförande: Varsity Capital Group AB

Styrelseledamot: Mondial Asset Management AB, Bird & Bird

Administration AB, Bird & Bird AB, Bird & Bird Partners AB och Bird & Bird Service AB

Styrelsesuppleant: Bössviken Consulting AB och OP Operations

Instrument Aktiebolag

Utbildning

Jur. kand.

Oberoende/beroende

Oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen

Oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare

Konsulteras dock vid vissa tillfällen i skattefrågor, särskilt internationella skattefrågor.

Aktieinnehav i Havsfrun Investment AB

3 000 B-aktier

Förvaltningsberättelse med bolagsstyrningsrapport

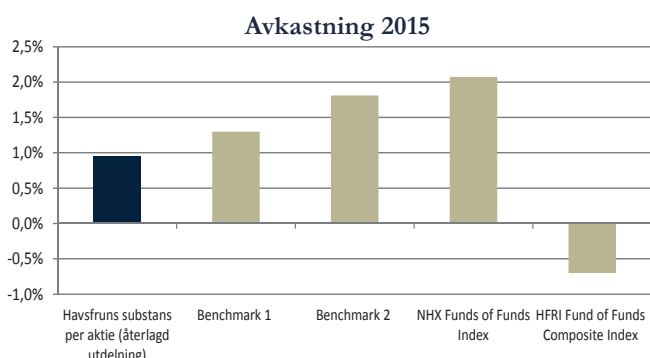
För Havsfrun Investment AB (org.nr. 556311-5939)

Styrelsen för Havsfrun Investment AB (publ), organisationsnummer 556311-5939, får härmed avge årsredovisning och koncernredovisning för verksamhetsåret 2015.

VERKSAMHETSÅRET 2015

SUBSTANSVÄRDET

Substansvärdet per aktie (justerat för återlagd utdelning) ökade under verksamhetsåret 2015 med 0,9 % (motsvarande tid föregående år ökade det med 4,7 %), valutavinster från bolagets USD-placeringar* påverkade substansvärdet med 4,4 procentenheter. Den 31 december 2015 beräknas det totala substansvärdet till 284,9 MSEK (300,2 MSEK) motsvarande 23,53 kr per aktie (24,80 kr per aktie). Utdelning för räkenskapsåret 2014 om 1,50 kr per aktie, sammanlagt 18,2 MSEK, utbetalades den 22 april 2015.

* För mer information om bolagets valutamodell se sid 11 (Valutahandtering) och sid 18 (Valutaexponering)

För flera avkastningsmått och statistik se Havsfruns substansvärderapport på www.havsfrun.se, alternativt kontakta bolaget.

INVESTERINGSPORTFÖLJEN

Aktiv fondportfölj

Den 31 december 2015 uppgick Aktiv fondportfölj till ett värde om 270,7 MSEK, motsvarande 95,0 % av det totala substansvärdet. För mer information och avkastningsstatistik för Aktiv fonportfölj se sidorna 12-13.

Fonder under avveckling

Den 31 december 2015 uppgick de fonder som är under avveckling (Avvecklingsportföljen) till ett värde om 10,8 MSEK, motsvarande 3,8 % av det totala substansvärdet, läs mer om avvecklingsportföljen i not 13 på sid 39.

BÖRSKURS

Aktiens totalavkastning under år 2015 var 16,3 % (26,0 %). Den 31 december 2015 var börskursen på Havsfruns B-aktie 22,70 kr (20,80 kr). B-aktien värderades på balansdagen med en rabatt om 4 % (16 %) i förhållande till bolagets substansvärde.

VALUTAEXPONERING

Placeringar i utländsk valuta neutraliseras normalt genom valutaterminer, vilket medför att substansutvecklingen inte påverkas i någon väsentlig omfattning av valutakursförändringar, men kan generera likviditetseffekter.

Under rådande osäkra marknadsläge har dock bolaget beslutat att i händelse av en stark US-dollarutveckling successivt minska valutaneutraliseringen på bolagets US-dollarplaceringar. Detta kan komma att innebära såväl vinster som förluster på US-dollarplaceringarna. Havsfrun hade per 31 december 2015 placeringar i USD om drygt 29 MUSD varav samtliga var neutraliserade genom valutaterminer.

KONCERNENS RESULTAT

Koncernens resultat för år 2015 uppgick till 2,8 MSEK (14,2 MSEK) motsvarande 0,24 kr per aktie (1,18 kr per aktie).

FINANSIELL STÄLLNING OCH INVESTERINGAR

Likvida medel (kassa och bank) i koncernen uppgick vid utgången av året till 1,7 MSEK (1,8 MSEK) och soliditeten var 99,1 % (91,7 %). Koncernen hade en balansomslutning per 31 december 2015 om 287,4 MSEK (327,4 MSEK), varav eget kapital uppgick till 284,9 MSEK (300,2 MSEK). Koncernen hade vid utgången av året en checkräkningskredit om 100 MSEK (100 MSEK), varav utnyttjat 0 MSEK (10,6 MSEK). Under året investerades i maskiner och inventarier sammanlagt 0 KSEK (0 KSEK).

VÄRDET AV SYNTETISKA OPTIONER

Värdet av emitterade Syntetiska Optioner per den 31 december 2015 var 0 SEK och ingen avsättning har därför skett i bokslutet. Detsamma gällde den 31 december 2014. Dessa optioner är ej personaloptioner. Inga optioner har hittills lösts vare sig kontant eller mot betalning i form av nyemitterade B-aktier i bolaget. Bolaget bedömer att värdet på det Syntetiska Optionsprogrammet enligt nuvarande faktiska förhållande kommer att vara noll vid utgången av optionsförslaget år 2016.

FEM ÅR I SAMMANDRAG

KONCERNEN, KSEK	2015	2014	2013	2012	2011
Resultat från förvaltningsverksamheten	14 151	25 213	36 113	17 230	-27 510
Resultat efter finansiella poster	2 849	14 239	25 776	8 309	-35 125
Årets resultat	2 849	14 239	25 776	8 295	-35 140

AKTIENS NYCKELTAL

Substansvärde per aktie, kr	23,53	24,80	25,12	24,49	25,31
Substansvärdets förändring					
- ej återlagd utdelning	-5,1 %	-1,3%	2,6 %	-3,2 %	-14,8%
- återlagd utdelning	0,9 %	4,7 %	8,7 %	2,7 %	-9,8 %
Resultat per aktie, kr	0,24	1,18	2,13	0,69	-2,90
Kassaflöde per aktie, kr	0,00	-0,25	-0,17	-3,05	-3,48
Utdelning, kr	1,50*	1,50	1,50	1,50	1,50
Direktavkastning	6,6 %	7,2 %	8,5 %	10,0 %	10,4 %
Antal aktier	12 105 940	12 105 940	12 105 940	12 105 940	12 105 940
Genomsnittligt antal aktier	12 105 940	12 105 940	12 105 940	12 105 940	12 105 940
Aktiekapital, KSEK	60 530	60 530	60 530	60 530	60 530
Totalt substansvärde, KSEK	284 868	300 178	304 098	296 481	306 345

AKTIEÄGARE & HANDEL I B-AKTIE

Antal aktieägare	1 806	1 662	1 519	1 511	1 519
Omsatt antal B-aktier	1 416 368	1 368 923	1 183 800	726 743	1 189 128
Omsättningshastighet B-aktien	11,7 %	11,3 %	9,8 %	6,0 %	9,8 %
Antal avslut i B-aktien	2 799	2 078	1 366	952	1 819
Börskurs vid årets slut B-aktien, kr	22,70	20,80	17,70	15,00	14,45
B-aktiens förändring:					
- ej återlagd utdelning	9,1 %	17,5 %	18,0 %	3,8 %	-16,0 %
- återlagd utdelning	16,3 %	26,0 %	28,0 %	14,2 %	-7,3 %
Årets högsta kurs, B-aktien, kr	27,00	22,30	18,50	17,00	20,00
Årets lägsta kurs, B-aktien, kr	19,80	18,00	15,10	13,50	13,85
Genomsnittskurs, B-aktien, kr	22,04	19,96	16,79	14,75	17,01
Substansrabatt	4 %	16 %	30 %	39 %	43 %
Börsvärde, MSEK	275	252	214	182	175

BOLAGETS NYCKELTAL

Avkastning på eget kapital	1,0 %	4,9 %	8,6 %	2,8 %	-10,5 %
Avkastning på sysselsatt kapital	1,1 %	5,0 %	7,9 %	2,1 %	-8,4 %
Soliditet	99,1 %	91,7 %	98,8 %	92,6 %	98,0 %
Skuldsättningsgrad	-	2,9 %	-	5,0 %	-
Kassalikviditet	11 564 %	1 202 %	8 140 %	1 358 %	5 091 %

* Styrelsens förslag till utdelning

BOLAGSSTYRNINGSRAPPORT 2015 BOLAGSSTYRNING INOM HAVSFRUN INVESTMENT AB

(förhållande till Svensk kod för bolagsstyrning m.m.)

Havsfrun Investment AB är ett publikt aktiebolag och regleras av svensk lagstiftning främst genom den svenska aktiebolagslagen och av Nasdaq OMX Stockholms Regelverk för emittenter. Därutöver beaktas det svenska näringslivets självreglering där Kollegiet för svensk bolagsstyrning har utformat Svensk kod för bolagsstyrning ("Koden"). Begreppet "bolagsstyrning" omfattar strukturen och processerna för verksamhetens styrning, ledning och kontroll i syfte att skapa värde för ägare och andra intressenter. Från den 1 juli 2008 är det god sed på aktiemarknaden för svenska bolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad att tillämpa Svensk kod för bolagsstyrning. Koden är ett led i självregleringen inom det svenska näringslivet och bygger på principen om att "följa eller förklara". Det innebär att ett bolag som tillämpar Koden kan avvika från enskilda regler men då ska bolaget tydligt redovisa detta samt ge en motivering till varför man väljer att avvika från regeln.

Havsfrun Investment AB tillämpar Koden i den version som gäller från den 1 november 2015. De principer i Koden som Havsfrun avviker från kommer att förklaras närmare med angivande av vilken lösning som har valts och motiveringen för det. Koden finns tillgänglig på www.bolagsstyrning.se. Havsfrun Investment AB:s bolagsstyrningsrapport 2015 är granskad av bolagets revisor.

BOLAGSORDNING

Bolagsordningen stadgar att Havsfrun Investment AB är ett publikt bolag, vars verksamhet är att uteslutande eller så gott som uteslutande förvalta värdepapper eller liknande tillgångar och genom ett välfördelat värdepappersinnehav erbjuda aktieägarna riskfördelning. Havsfruns aktuella bolagsordning i sin helhet finns på bolagets hemsida, www.havsfrun.se.

AKTIEKAPITAL OCH AKTIEÄGARE

Aktiekapitalet uppgick vid årsskiftet till 60,5 MSEK fördelat på totalt 12 105 940 aktier varav 1 855 330 A-aktier och 10 250 610 B-aktier. Enligt bolagsordningen är bolagets aktier fördelade på serie A, serie B och serie C. Vid omröstningen på bolagsstämma medför varje A-aktie tio röster och varje B- respektive C-aktie en röst. Alla aktier medför samma rätt till andel av bolagets tillgångar och berättigar till lika stor utdelning.

Vid utgången av 2015 hade Havsfrun totalt 1 806 aktieägare enligt statistik från Euroclear Sweden. De tio största ägarna svarade för 84,7 % av rösterna och 69,3 % av kapitalet. Claes Werkell med familj och bolag representerar 29,3 % av kapitalet och 36,8 % av röstetalet och John Tengberg med bolag representerar 29,1 % av kapitalet och 36,7 % av röstetalet. Mer information om Havsfruns aktie och aktieägare lämnas i årsredovisningen på sidorna 14-15.

BOLAGSSTÄMMA OCH BOLAGSSTÄMMANS BESLUTANDERÄTT

Bolagsstämman, som är bolagets högsta beslutsfattande organ, ger aktieägarna möjlighet att utöva sitt inflytande genom att rösta i betydande frågor. Vid årsstämman, som hålls senaste sex månader efter verksamhetsårets utgång, fastställs det gångna årets bokslut, väljs styrelse och i förekommande fall revisorer samt behandlas övriga lagstadgade ärenden. Mellan bolagsstämmorna är styrelsen bolagets högsta beslutande organ. Styrelsen utser verkställande direktör för bolagets ledning.

Tid och ort för årsstämma samt information om aktieägares rätt att få ärende behandlat på årsstämma meddelas senast i samband med tredje kvartalsrapporten. Kallelse till årsstämma offentliggörs tidigast sex veckor och senast fyra veckor före årsstämma och annonsering görs i Post- och Inrikes Tidningar samt på bolagets hemsida. Att kallelse skett skall annonseras i Svenska Dagbladet. Samtliga erforderliga dokument inför bolagsstämma finns tillgängliga på Havsfruns hemsida.

Bolagets bolagsordning innehåller inga begränsningar i fråga om hur många röster varje aktieägare kan avge vid bolagsstämma. Samtliga aktieägare som är registrerade i Euroclear Swedens aktieägarregister och som till bolaget anmält deltagande i tid har rätt att delta i bolagsstämma och rösta för sitt totala innehav av aktier i bolaget. Biträde åt aktieägare får följa med vid stämman om aktieägare anmäler detta.

ÅRSSTÄMMA 2015

Årsstämman 2015 ägde rum den 15 april 2015 hos Mannheim Swartling Advokatbyrå, Norrlandsgatan 21, Stockholm. Aktieägare, ombud eller biträden som var närvarande vid stämman representerade 73,8 % av rösterna och 58,8 % av kapitalet. Havsfruns styrelse, ledning och revisor var närvarande vid årsstämman. Protokoll fanns tillgängligt på bolagets hemsida inom två veckor efter stämman. De fullständiga besluten från årsstämman finns på bolagets hemsida www.havsfrun.se.

Vid årsstämman 2015 beslutades bland annat:

Utdelning

Utdelning för verksamhetsåret 2014 lämnas med 1,50 kr per aktie. Avstämningsdag är fredagen den 17 april 2015 och utbetalning sker genom Euroclear Sweden AB:s (tidigare VPC AB) försorg onsdagen den 22 april 2015.

Styrelse

Till ordförande omvaldes Olle G P Isaksson och till ledamöter omvaldes Håkan Gartell och Claes Werkell. Till styrelsesuppleant omvaldes Christian Luthman. Nyval av styrelseledamoten Minna Smedsten.

Revisor

Till revisor omvaldes BDO Mälardalen AB med auktoriserad revisor Johan Pharmanson som huvudansvarig för tiden fram till årsstämman 2016.

Bemyndigande

-Årsstämman 2015 bemyndigade styrelsen att, vid ett eller flera tillfällen och längst intill årsstämma 2016, besluta att bolagets aktiekapital skall ökas med högst 25 000 000 kr genom nyemission av högst 5 000 000 inlösenbara aktier av serie C. Emission skall kunna ske med eller utan avvikelser från aktieägarnas företrädesrätt. Emissionskursen för aktie av serie C skall motsvara den på aktien belöpande och av bolaget beräknade andelen av Havsfrun-koncernens substansvärde, såsom det framgår av det senaste offentliggjorda pressmeddelandet därom innan teckning av aktie av serie C sker.

Syftet med bemyndigandet och skälet till avvikelserna från aktieägarnas företrädesrätt att styrelsen önskar åstadkomma en ökning av det förvaltade kapitalet och därmed sammanhängande stordriftsfördelar. Möjligheten att avvika från aktieägarnas företrädesrätt ökar förutsättningarna att nyemission kan ske på ett snabbt och effektivt sätt. Fullt utnyttjande av bemyndigandet motsvarar en utspädning om 29,2 % av aktiekapitalet och 14,8 % av rösterna i bolaget. Styrelsen har inte beslutat om någon emission av C-aktier under tiden för bemyndigandet.

-Årsstämman 2015 bemyndigade styrelsen att intill nästa årsstämma ingå avtal om byte av avkastningen på räntebärande medel mot avkastningen på Havsfrun-aktien. Motparten i avtalet skall erbjuda de aktier som ligger till grund för swapavtalet till inlösen. Sammanlagt högst 2 500 000 aktier skall kunna inlösas till marknadspris. Beslut om inlösen skall fattas av kommande bolagsstämma.

Styrelsen har inte beslutat om att ingå något swap-avtal under tiden för bemyndigandet.

Årsstämmoprotokollet inklusive bilagor från årsstämma 2015 finns på bolagets hemsida.

NOMINERINGSPROCESS/VALBEREDNING

Mot bakgrund av aktieägarkretsens sammansättning har en valberedning inte ansetts behövlig. Förslag avseende val av ordförande vid årsstämma, styrelseval samt om arvode åt styrelseledamöterna och revisorerna lämnas därför av bolagets större aktieägare och presenteras i kallelse till årsstämma samt på bolagets hemsida. Bolaget avviker således från Kodens regler avseende valberedning. Förslag eller synpunkter beträffande nominering av styrelsemedlemmar eller styrelsens arvoden kan lämnas till styrelsens ordförande eller VD under bolagets adress.

STYRELSE**Styrelsens uppgift och arbete**

Styrelsen utses av årsstämman med en mandatperiod fram till och med slutet av nästa årsstämma. Enligt bolagsordningen

(för gällande bolagsordning se bolagets hemsida www.havsfrun.se) skall styrelsen bestå av lägst tre och högst åtta ledamöter med högst fyra suppleanter. Verkställande direktören ingår i styrelsen. Styrelsen är ytterst ansvarig för bolagets organisation och förvaltning och skall dessutom fatta beslut i strategiska frågor. Styrelsens arbete följer en årlig plan. Varje sammanträde följer en dagordning, som tillsammans med bakomliggande dokumentation distribuerats till styrelseledamöterna inför varje styrelsemöte. Styrelsen behandlar generellt frågor av väsentlig betydelse såsom:

- Fastställande av årsredovisning och delårsrapporter.
- Fastställande av arbetsordning för styrelsen och instruktion för VD. Styrelsens arbetsordning beskriver formerna för styrelsens arbete, arbets- och ansvarsfördelningen mellan styrelsen och VD samt revisionsutskottets arbetsuppgifter.
- Fastställande av befogenhets- och attestordning. Befogenhets- och attestordningen omfattar både administrationen och placeringsverksamheten.

Det ankommer i första hand på styrelsens ordförande att leda styrelsens arbete på ett effektivt sätt. Styrelseordföranden följer verksamhetens utveckling och ansvarar för att övriga ledamöter fortlöpande får den information som krävs för att styrelsearbetet ska kunna utövas i enlighet med aktiebolagslagen och bolagsordningen. Förutom att leda styrelsens arbete följer ordföranden koncernens löpande utveckling genom kontinuerliga kontakter med VD i strategiska frågor. Styrelsen är beslutsföret om mer än hälften av ledamöterna är närvarande. Styrelseordförande ska se till att styrelsen sammanträder när så behövs, med beaktande av att styrelsesammanträden ska hållas regelbundet. Utöver det konstituerande sammanträdet, som hålls i anslutning till årsstämman, sammanträder styrelsen normalt sex gånger per år (ordinarie sammanträden). Extra sammanträden sammankallas vid behov. Besluten i styrelsen baseras på ett utförligt beslutsunderlag och fattas efter en diskussion som leds av ordföranden. Styrelsens arbete utvärderas årligen under ledning av styrelsens ordförande.

Styrelsens ledamöter

Årsstämman 2015 omvalde Olle G P Isaksson till ordförande och omvalde Håkan Gartell, ledamot, Claes Werkell, ledamot och tillika VD, samt Christian Luthman, styrelsesuppleant. Nyval av Minna Smedsten, styrelseledamot. Samtliga styrelseledamöter, VD och suppleanten presenteras närmare i årsredovisningen på sid 17.

Valet av styrelsesuppleant enligt ovan utgör en avvikelse från Kodens. Havsfrun Investment AB är ett litet bolag som på grund av kostnadsskäl önskar hålla nere antalet styrelseledamöter. Samtidigt måste styrelsen kunna vara beslutsmässig vid förhinder för ordinarie styrelseledamöter. Vid behov inträder då styrelsesuppleanten. Styrelsesammansättningen i Havsfrun uppfyller kraven avseende oberoende ledamöter. Beroendeförhållanden avseende styrelsens ledamöter framgår av tabellen på omstående sida.

UTVÄRDERING AV STYRELSEN OCH VERKSTÄLLANDE DIREKTÖREN

Styrelsen genomför internt en gång per år en systematisk utvärdering under ledning av styrelsens ordförande. Under utvärderingen ges ledamöterna möjlighet att ge sin syn på arbetsformer, styrelsematerial, sina egna och övriga ledamöters insatser i styrelsens arbete i syfte att utveckla styrelsearbetet. I likhet med vad som framkommit vid tidigare års utvärderingar bedömdes styrelsearbetet fungera mycket bra. Samtliga ledamöter ansågs bidra på ett konstruktivt sätt till såväl den strategiska diskussionen som styrningen av bolaget och diskussionerna präglas av öppenhet och dynamik. Dialogen mellan styrelsen och ledning uppfattas också som mycket god. Styrelseordföranden presenterar resultatet av utvärderingen för samtliga styrelsemedlemmar och suppleanten. Styrelsen utvärderar fortlöpande verkställande direktörens arbete genom att följa verksamhetens utveckling mot de uppsatta målen. En gång per år görs en formell utvärdering av den verkställande direktören under ledning av styrelsens ordförande.

Styrelsens arbete under 2015

Under år 2015 har styrelsen haft sju protokollförda möten, varav sex ordinarie och ett konstituerande. Respektive ledamots närvaro presenteras i tabellen nedan. Inför styrelsemöten har ledamöterna erhållit omfattande skriftligt material beträffande de frågor som ska behandlas vid mötet. Vid styrelsemötena har behandlats bolagets resultat och ställning samt delårs- och årsredovisningar, liksom marknadsbedömningar, affärsverksamhetens inriktning och organisationsfrågor.

FÖRETAGSLEDNING

VD ansvarar, med bistånd av ekonomichef, för Havsfrun Investment AB:s löpande förvaltning. För VD:s beslutsrätt beträffande investeringar samt finansieringsfrågor gäller av styrelsen fastställda regler.

UTSKOTT

I jämförelse med många andra börsbolag är Havsfruns verksamhet av liten omfattning och styrelsen består därför av endast fyra personer. De flesta styrelsefrågor kan med fördel behandlas av styrelsen i sin helhet och behovet av särskilda utskott är litet. Styrelsen anser det effektivast och mest ändamålsenligt att styrelsen i sin helhet, med undantag för verkställande direktören, skall delta i ärenden som berör ersättningar till ledande befattningshavare, därför har inget ersättningsutskott inrättats. Bolaget avviker således från Kodens regler avseende ersättningsutskott. Styrelsen har

inrättat ett revisionsutskott för att strukturera, effektivisera och kvalitetssäkra arbetet inom revisionsområdet. Utskottens ledamöter utses årligen vid det konstituerande styrelsemötet.

Revisionsutskott

I revisionsutskottet ingår samtliga styrelsens ledamöter utom VD. Revisionsutskottet består av ordförande Minna Smedsten samt Olle G P Isaksson och Håkan Gartell. Revisionsutskottet övervakar bolagets finansiella rapportering samt effektiviteten i bolagets interna kontroll, internrevision och riskhantering med avseende på den finansiella rapporteringen. Revisionsutskottet granskar och övervakar vidare revisorns opartiskhet och självständighet samt biträder vid upprättandet av förslag till bolagsstämmans beslut om revisorsval. Under verksamhetsåret 2015 har revisionsutskottet sammanträtt två gånger, med närvaro av samtliga tre ledamöter och av bolagets revisor. Någon ersättning för arbetet i revisionsutskottet har inte utgått.

RIKTLINJER FÖR BESTÄMMANDE AV ERSÄTTNINGAR TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

Årsstämman 2015 beslutade om följande riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare. Ersättning till VD och andra ledande befattningshavare skall utgöras av fast lön, eventuell rörlig ersättning, övriga förmåner samt pension. Den sammanlagda ersättningen skall vara marknadsmässig och konkurrenskraftig på den arbetsmarknad befattningshavaren verkar. Fast lön och rörlig ersättning skall vara relaterad till befattningshavarens ansvar och befogenhet. För VD, liksom för andra ledande befattningshavare, skall den rörliga ersättningen vara maximerad och relaterad till den fasta lönen. Den rörliga ersättningen skall baseras på utfallet i förhållande till uppsatta mål och, så långt möjligt, vara kopplad till den värdeutveckling för bolaget som kommer aktieägarna till del.

Vid uppsägning bör i normalfallet gälla en uppsägningstid om sex månader, om uppsägningen initieras av bolaget, och tre månader, om uppsägningen initieras av befattningshavaren. Avgångsvederlag bör inte förekomma. Pensionsförmåner skall vara antingen förmåns- eller avgiftsbestämda, eller en kombination därav, och ge befattningshavaren rätt att erhålla pension från 65 års ålder. Rörlig ersättning skall inte vara pensionsgrundande. Frågor om ersättning till bolagsledningen skall behandlas av VD och rapporteras till styrelsen och, när det gäller VD, beslutas av styrelsen. Styrelsen skall äga rätt att frångå riktlinjerna, om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det.

Styrelsens närvaro, arvoden och beroendeförhållanden

Namn	Invald år	Befattning	Närvaro år 2015	Arvode 2015, tkr	Beroende i förhållande till bolaget och bolagsledningen *	Beroende i förhållande till större aktieägare *
Olle G P Isaksson	1994	Ordförande	7/7	125	Nej	Ja
Håkan Gartell	2001	Ledamot	7/7	105	Nej	Nej
Minna Smedsten	2015	Ledamot	5/7	75	Nej	Nej
Claes Werkell	1994	Ledamot	7/7	0	Ja	Ja
Christian Luthman	2006	Suppleant	2/7	40	Nej	Nej
Summa				345		

* Beroendeförhållande enligt Svensk kod för bolagsstyrning

Ersättningar till styrelse och ledande befattningshavare

Årsstämman 2015 beslutade att ersättning till styrelsens ordinarie ledamöter skall utgå med 105 000 kr per ledamot och år (till Havsfruns VD utgår inget arvode). Ersättning till styrelsens ordförande skall utgå med 125 000 kr per år. Ersättning till suppleanten skall utgå med 20 000 kr per år samt 10 000 kr per möte.

SYNTEKISKT OPTIONSPROGRAM

Årsstämman 2007 beslutade – i syfte att skapa ett långsiktigt ägarengagemang hos bolagets placeringsgrupp¹⁰ varigenom dessa personer skall uppmuntras att tänka som aktieägare och avväga avkastning och risk på ett sätt som gynnar aktieägarna som helhet – att ge ut totalt 6 360 000 optioner jämt fördelade på tre serier ("Optionerna");

- Syntetiska Optioner 2007/2010, med tre års löptid
- Syntetiska Optioner 2007/2013, med sex års löptid
- Syntetiska Optioner 2007/2016, med nio års löptid

Dessa optioner är ej personaloptioner. Samtliga Optioner tecknades den 30 maj 2007 av medlemmarna av bolagets placeringsgrupp i lika delar och dessa personer erlade till bolaget en optionspremie motsvarande Optionernas marknadspris. Syntetiska Optioner 2007/2010 förföll den 1 maj 2010, utan utbetalning till innehavarna, varefter utestående antal Optioner uppgick till 4 240 000. Syntetiska Optioner 2007/2013 förföll den 1 maj 2013, utan utbetalning till innehavarna, varefter utestående antal Optioner uppgår till 2 120 000.

Optionerna erhåller ett värde endast om avkastningen överstiger bolagets mål om en hög och jämn avkastning baserat på indexkorg med sex utvalda index¹¹, med avdrag för en genomsnittlig kostnadsandel motsvarande 1 procentenhet per år (överavkastning). Denna överavkastning kommer beräkningsmässigt att fördelas mellan samtliga utestående aktier och Optionerna i bolaget. Den underliggande värdemätaren är Havsfruns substansvärde per aktie. Optionernas värde är begränsat av ett tak, innebärande att varje optionsserie maximalt kan leda till en utbetalning motsvarande fem procent av bolagets substansvärde med tillägg för skuld med anledning av Optionerna. Optionernas teoretiska värde kommer att fastställas vid varje månadsslut under Optionernas löptid.

Bolaget äger enligt optionsvillkoren rätt – under förutsättning av beslut härom fattas av en framtida bolagsstämma – att, helt eller delvis, lösa Optionerna mot betalning i form av nyemitterade B-aktier i bolaget, varvid kvittning skall ske av det kontantbelopp som optionsinnehavarna annars varit berättigade till. Teckningskursen för envar B-aktie skall i händelse av sådan kvittningsemission motsvara börskursen för B-aktien i bolaget ökad med hälften av genomsnittlig substansrabatt. Inga Optioner har hittills lösts vare sig kontant eller mot betalning i form av nyemitterade B-aktier i bolaget.

Styrelsen har för närvarande inte funnit det lämpligt att vidtaga några åtgärder för att skydda bolaget mot eventuella kostnader för programmet. Bolaget bedömer att värdet på det Syntetiska Optionsprogrammet enligt nuvarande faktiska förhållande kommer att vara noll vid utgången av optionsförfallet år 2016.

REVISOR

Revisorn utses av årsstämman för en mandatperiod på ett år. Havsfrun ska enligt bolagsordningen ha en eller två revisorer med högst samma antal revisorssuppleanter. Till revisor eller revisorssuppleanter ska utses auktoriserade revisorer eller registrerat revisionsbolag.

Vid årsstämman 2015 valdes till revisor för tiden till och med årsstämman 2016 det registrerade revisionsbolaget BDO Mälardalen AB och som huvudansvarig revisor har tills vidare utsetts auktoriserade revisorn Johan Pharmanson.

Bolagets revisor rapporterar löpande, om så behövs, gjorda iakttagelser till styrelsen. Innan årsboksut fastställs rapporterar revisorerna muntligen och i sedvanlig revisions-PM om sitt arbete och gjorda iakttagelser till styrelsen i sin helhet. Revisorerna granskar översiktligt även delårsrapporterna.

STYRELSENS BESKRIVNING AV INTERN KONTROLL OCH RISKHANTERING I SAMBAND MED DEN FINANSIELLA RAPPORTERINGEN

Styrelsen ansvarar enligt den svenska aktiebolagslagen och Koden för den interna kontrollen. Enligt Koden skall styrelsen lämna en beskrivning av de viktigaste inslagen i bolagets system för intern kontroll och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen. Denna beskrivning har upprättats i enlighet med 6 kap. 6 § årsredovisningslagen, och är därmed avgränsad till intern kontroll och riskhantering i samband med den finansiella rapporteringen.

BESKRIVNING AV HUR DEN INTERNA KONTROLLEN OCH RISKHANTERINGEN ÄR ORGANISERAD**Kontrollmiljö**

Ett effektivt styrelsearbete är grunden för god intern kontroll. Bolagets styrelse har etablerat tydliga arbetsprocesser och arbetsordningar för sitt arbete och styrelsens utskott. En viktig del i styrelsens arbete är att utarbeta och godkänna ett antal grundläggande regler, riktlinjer och ramverk relaterade till finansiell rapportering. Dessa inkluderar bland annat Styrelsens arbetsordning, Instruktion om arbetsfördelning mellan styrelsen och den verkställande direktören, Instruktion om ekonomisk rapportering till styrelsen samt Instruktion rörande Befogenhet, attest och utanordning. Syftet med dessa regler är bland annat att skapa grunden för en god intern kontroll. Reglerna följs upp och omarbetas löpande samt kommuniceras ut till samtliga medarbetare som är involverade i den finansiella rapporteringen.

¹⁰Marcus Eriksson, Jonas Israelsson, John Tengberg och Claes Werkell.

¹¹Stockholmsbörsen (NASDAQ OMX Stockholm), Världens börser (MSCI World), Den historiska s.k. aktiepremien, Aktiemarknadens historiska s.k. realavkastning, samt två index avseende hedgefonder (CSFB/Tremont Investable Hedge Fund Index respektive HFRX Global Hedge Fund Index).

Utöver ovanstående har styrelsen och VD med början 2007 inrättat en personalmässigt fristående, förstärkt och kontinuerlig internrevision som komplement.

Styrelsen utvärderar löpande verksamhetens prestationer och resultat genom ett ändamålsenligt rapportpaket innehållande verksamhets- och resultatutfall, analys av nyckeltal samt annan väsentlig operationell och finansiell information.

Styrelsen har under 2015 övervakat systemen för riskhantering och intern kontroll. Dessa system syftar till att säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med lagar och förordningar och är effektiv samt att den ekonomiska rapporteringen är tillförlitlig. Styrelsen har tagit del av och utvärderat rutinerna för redovisning och ekonomisk rapportering samt följt upp och utvärderat de externa revisorernas arbete, kvalifikationer och oberoende. Styrelsen har mottagit skriftlig rapport från internrevisorn fyra (4) gånger under året i samband med delårsrapporterna. Styrelsen har en (1) gång under 2015 haft genomgång med och fått skriftlig rapport från bolagets huvudansvariga revisor.

Riskbedömning

Havsfrun Investment AB arbetar fortlöpande och aktivt med riskbedömning och riskhantering för att säkerställa att de risker som bolaget är utsatt för hanteras på ett ändamålsenligt sätt inom de ramar som fastställts. I riskbedömningen beaktas exempelvis väsentliga balans- och resultatposter där risken för väsentliga fel skulle kunna uppstå. I bolagets verksamhet finns dessa risker i huvudsak i posterna fonder och andra aktierelaterade instrument, valutaterminer och övriga fordringar. Vidare beaktas krav på ändrade rutiner som kommer av förändringar i skatte- eller redovisningslagstiftning eller andra externa och interna faktorer som påverkar bolagets riske exponering. Riskbedömningen resulterar i förekommande fall i åtgärder och uppdaterade rutiner för att säkerställa en korrekt finansiell rapportering.

Kontrollaktiviteter

Kontrollstrukturer utformas för att hantera de risker som styrelsen bedömer vara väsentliga för den interna kontrollen av den finansiella rapporteringen. Dessa kontrollstrukturer består dels av en organisation med tydliga roller som möjliggör en effektiv, och ur ett internkontrollperspektiv lämplig, ansvarsfördelning, dels av specifika kontrollaktiviteter som syftar till att upptäcka eller att i tid förebygga risker för fel i rapporteringen. Exempel på kontrollaktiviteter är bland annat tydliga beslutprocesser och beslutsordningar för väsentliga beslut (t ex investeringar, avtal, avyttringar, reserveringar, etc.), resultatanalyser och andra analytiska uppföljningar, avstämningar och automatiska kontroller i för den finansiella rapporteringen väsentliga IT-system.

Information och kommunikation

Bolagets väsentliga styrande dokument avseende den finansiella rapporteringen, i form av regler, riktlinjer och manualer, hålls löpande uppdaterade och kommuniceras internt via relevanta kanaler, såsom interna möten. För kommunikation med externa parter finns en informationspolicy som anger riktlinjer för hur denna kommunikation bör ske. Syftet med reglerna är att säkerställa att alla informationsskyldigheter följs på ett korrekt och fullständigt sätt.

Uppföljning

Uppföljning av att den interna kontrollen är ändamålsenlig och fungerar såsom avsett görs löpande av bolagets etablerade och personalmässigt fristående internrevisionsfunktion. Internrevisionen lämnar kvartalsvis skriftlig revisionsberättelse till styrelsen respektive VD och redogör i samband därmed för sin granskning och sina slutsatser.

Vidare har styrelsen en fastlagd årlig process som säkerställer att lämpliga åtgärder vidtas med avseende på de brister och rekommendationer till åtgärder som uppkommer från externrevisionens granskningsinsatser.

RISKER OCH OSÄKERHETSFAKTORER

Riskhantering är en del av styrelsens och ledningens verktyg för styrning och uppföljning av Havsfruns verksamhet. Styrelsen beslutar om risknivån, mandat och limiter. Syftet med dessa fastställda regler är att vid varje given tidpunkt begränsa, effektivt hantera och kontrollera bolagets finansiella risker. Dessa regler revideras årligen av styrelsen. En av bolagets principer är riskspridning – genom att sprida riskerna på flera olika fonder och finansiella instrument strävar bolaget till att minska risken i portföljen.

De osäkerhetsfaktorer som påverkar verksamheten och bland annat gör bedömningen om Havsfruns framtida utveckling svår, är utvecklingen av den globala ekonomin och finansiella marknaderna.

För en mer utförlig beskrivning av risker och riskhantering, se not 16.

INTERN KONTROLL

Bolagets principer för intern kontroll behandlas närmare i bolagsstyrningsrapporten på sid 23.

AKTIER OCH ÄGARFÖRHÅLLANDEN

För information om Havsfruns aktie och ägarförhållanden se sidorna 14 och 15 samt not 21.

TRANSAKTIONER MED NÄRSTÅENDE

Inga transaktioner har ägt rum mellan Havsfrun-koncernen och närstående.

UTDELNINGSPOLICY OCH PROGNOIS

Styrelsens policy är att framöver försöka hålla en rimligt jämn och stabil utdelning som långsiktigt och genomsnittligt följer substansutvecklingen. Havsfrun lämnar inte någon resultatprognos för 2016, men har som mål att lämna utdelning i enlighet med utdelningspolicy.

HÄNDELSER EFTER ÅRETS UTGÅNG

Substansvärdet per aktie, justerat för återlagd utdelning, minskade med 3,4 % under januari. Beräknat substansvärde per aktie den 31 januari 2016 uppgick till 22,74 kr och det totala substansvärdet till 275,2 MSEK. Hela substansvärderapporten finns på bolagets hemsida www.havsfrun.se.

FRAMTIDA UTVECKLING

Med anledningen av svårigheten av att bedöma den framtida utvecklingen på de finansiella marknaderna kan inte någon prognos lämnas om utvecklingen i koncernens substansutveckling framöver. Bolaget planerar dock tills vidare att förädla investeringsportföljen i linje med bolagets målsättning och strategi med de riskmandat som är beslutade av styrelsen.

ÅRSTÄMMA 2016

Årsstämma hålls onsdagen den 6 april 2016 kl. 13.30 hos Mannheimer Swartling Advokatbyrå, Hörsalen, Norrlandsgatan 21, Stockholm. Mer information om årsstämman framgår av avsnittet aktieägarinformation på sidan 3. Aktieägare som velat ha ett ärende behandlat på årsstämman har kunnat lämna ärenden för behandling av årsstämman fram till den 17 februari 2016.

FÖRSLAG TILL ÅRSTÄMMAN 2016 AVSEENDE RIKTLINJER FÖR BESTÄMMANDE AV ERSÄTTNINGAR TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

Ersättning till VD och andra ledande befattningshavare skall utgöras av fast lön, eventuell rörlig ersättning, övriga förmåner samt pension. Den sammanlagda ersättningen skall vara marknadsmässig och konkurrenskraftig på den arbetsmarknad befattningshavaren verkar. Fast lön och rörlig ersättning skall vara relaterad till befattningshavarens ansvar och befogenhet. För VD, liksom för andra ledande befattningshavare, skall den rörliga ersättningen vara maximerad och relaterad till den fasta lönen. Den rörliga ersättningen skall baseras på utfallet i förhållande till uppsatta mål och, så långt möjligt, vara kopplad till den värdeutveckling för bolaget som kommer aktieägarna till del.

Vid uppsägning bör i normalfallet gälla en uppsägningstid om sex månader, om uppsägningen initieras av bolaget, och tre månader, om uppsägningen initieras av befattningshavaren. Avgångsvederlag bör inte förekomma. Pensionsförmåner skall vara antingen förmåns- eller avgiftsbestämda, eller en kombination därav, och ge befattningshavaren rätt att erhålla pension från 65 års ålder. Rörlig ersättning skall inte vara pensionsgrundande. Frågor om ersättning till bolagsledningen skall behandlas av VD och rapporteras till styrelsen och, när det gäller VD, beslutas av styrelsen. Styrelsen skall äga rätt att frångå riktlinjerna, om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det.

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Till årsstämmans förfogande står moderbolagets fria egna kapital om 191 270 105 kr. Styrelsen föreslår att det till aktieägarna utdelas 1,50 kr per aktie (1,50), sammanlagt 18 158 910 kr och att i ny räkning överförs 173 111 195 kr. Förslaget motsvarar en direktavkastning om 6,6 % utifrån börskursen vid utgången av 2015.

Moderbolagets fria egna kapital	191 270 105 kr
Föreslagen utdelning 1,50 kr/aktie	18 158 910 kr
Återstår, överförs i ny räkning	173 111 195 kr

STYRELSENS YTTRANDE ANGÅENDE FÖRESLAGEN UTDELNING

Med anledning av styrelsens förslag till årsstämman 2016 om beslut om vinstutdelning, får styrelsen härmed avge följande yttrande enligt 18 kap. 4 § aktiebolagslagen. Förutsatt att årsstämman 2016 beslutar i enlighet med styrelsens förslag till beslut om vinstutdelning (styrelsen föreslår en vinstutdelning om 1,50 kr per aktie, sammanlagt 18 158 910 kr) kommer 173 111 195 kronor att balanseras i ny räkning. Full täckning finns för bolagets bundna egna kapital efter föreslagen vinstutdelning.

Verksamhetens art och omfattning framgår av bolagsordningen och avgivna årsredovisningar. Den verksamhet som bedrivs i bolaget och koncernen medför inte risker utöver vad som förekommer eller kan antas förekomma i branschen eller de risker som är förenade med bedrivande av näringsverksamhet. Bolagets och koncernens konjunkturberoende avviker inte från vad som i övrigt förekommer inom branschen. Styrelsen bedömer att bolaget och koncernen efter föreslagen vinstutdelning kommer att ha ett tillräckligt stort bundet eget kapital i förhållande till verksamhetens storlek. Styrelsen har beaktat Bolagets och koncernens konsolideringsbehov genom en allsidig bedömning av Bolagets och koncernens ekonomiska ställning och Bolagets och koncernens möjligheter att på sikt infria sina åtaganden. Bolagets och koncernens ekonomiska situation framgår av årsredovisningen för räkenskapsåret 2015. Bolagets soliditet uppgår till 94,3 % (87,8 % för räkenskapsåret 2014). Koncernens soliditet uppgår till 99,1 % (91,7 % för räkenskapsåret 2014). Bolagets och koncernens soliditet avviker inte från vad som är förekommande inom branschen och i bolag och koncerner av liknande storlek och ålder. Den föreslagna vinstutdelningen riskerar inte bolagets eller koncernens förmåga att genomföra de investeringar som bedömts erforderliga. Förslaget är vidare förenligt med upprättad likviditetsbudget enligt vilken bolaget och koncernen förväntas klara oväntade händelser och tillfälliga variationer i betalningsströmmarna i rimlig omfattning. Bolagets och koncernens ekonomiska ställning ger inte upphov till annan bedömning än att bolaget och koncernen kan fortsätta sin verksamhet samt att bolaget och koncernen förväntas fullgöra sina förpliktelser på såväl kort som lång sikt.

Styrelsen har tagit hänsyn till bolagets och koncernens ställning i övrigt. Styrelsen har därvid även tagit hänsyn till alla kända förhållanden som kan ha betydelse för bolagets och koncernens ekonomiska ställning och som inte har beaktats inom ramen för bedömningen av bolagets och koncernens konsolideringsbehov och likviditet. Bland de förhållanden som styrelsen beaktat märks sådana händelser och omständigheter som bolaget lämnat uppgift om i den i årsredovisningen för räkenskapsåret 2015 intagna förvaltningsberättelsen. Även händelser och omständigheter som hänför sig till tidpunkter efter räkenskapsåret 2015 har härvid beaktats.

Med hänvisning till vad som anförts ovan, bedömer styrelsen att vinstutdelningen är försvarlig med hänvisning till de krav som verksamhetens art, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets och koncernens egna kapital samt bolagets och koncernens konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

ÅRSREDOVISNINGENS GODKÄNNANDE

Styrelsen har godkänt denna koncernredovisning, med räkenskapsår som slutar den 31 december 2015, den 19 februari 2016 för offentliggörande. Årsredovisningen och koncernredovisningen kommer att föreläggas årsstämman den 6 april 2016 för fastställande.

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningsed i Sverige och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarder som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder. Årsredovisningen respektive koncernredovisningen ger en rättvisande bild av moderbolagets och koncernens ställning och resultat. Förvaltningsberättelsen för moderbolaget respektive koncernen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av moderbolagets och koncernens verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Stockholm den 19 februari 2016

Olle G P Isaksson
Ordförande

Håkan Gartell
Ledamot

Minna Smedsten
Ledamot

Claes Werkell
Ledamot & VD

Vår revisionsberättelse har lämnats den 19 februari 2016

BDO Mälardalen AB

Johan Pharmanson
Auktoriserad revisor

Resultaträkning

KSEK	NOT	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
		2015	2014	2015	2014
Värdepappersförvaltningens resultat		13 197	24 886	13 197	24 886
Nedskrivning/reversering av nedskrivningar av avvecklingsportföljen		954	327	954	327
Resultat från förvaltningsverksamheten	3	14 151	25 213	14 151	25 213
Administrationsomkostnader och avskrivningar	5-10	-10 693	-10 373	-10 693	-10 373
Rörelseresultat	3	3 458	14 840	3 458	14 840
Resultat från finansiella poster					
Ränteintäkter		4	23	4	23
Räntekostnader		-613	-624	-613	-624
Förändring avsättning Syntetiskt Optionsprogram	22	0	0	0	0
Finansnetto		-609	-601	-609	-601
Resultat efter finansiella poster		2 849	14 239	2 849	14 239
Skatt på årets resultat	11	0	0	0	0
Årets resultat		2 849	14 239	2 849	14 239
Resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare		2 849	14 239	2 849	14 239
Resultat per aktie före och efter utspädning, kr	15	0,24	1,18	0,24	1,18
Antal aktier i genomsnitt		12 105 940	12 105 940	12 105 940	12 105 940

Rapport över totalresultat

KSEK	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2015	2014	2015	2014
Årets resultat	2 849	14 239	2 849	14 239
Poster som senare kan återföras i resultaträkningen	-	-	-	-
Poster som inte ska återföras i resultaträkningen	-	-	-	-
Övrigt totalresultat	-	-	-	-
Årets totalresultat	2 849	14 239	2 849	14 239
Årets totalresultat hänförligt till moderbolagets aktieägare	2 849	14 239	2 849	14 239

Rapport över finansiell ställning

KSEK	NOT	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
		2015	2014	2015	2014
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>					
Inventarier	14	0	0	0	0
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>					
Andelar i koncernföretag	17	-	-	14 645	14 645
Summa anläggningstillgångar		0	0	14 645	14 645
Omsättningstillgångar					
Övriga kortfristiga fordringar	16, 18	245	15 534	245	15 534
Skattefordringar		328	334	328	334
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	20	433	427	433	427
		1 006	16 295	1 006	16 295
Finansiella omsättningstillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	16				
Valutaterminer	12, 16	3 111	0	3 111	0
Kortfristiga placeringar	12, 16	281 520	309 361	281 520	309 361
Kassa och bank	12, 25	1 716	1 767	1 714	1 765
Summa omsättningstillgångar		287 353	327 423	287 351	327 421
Summa tillgångar		287 353	327 423	301 996	342 066
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
Eget kapital					
<i>Bundet eget kapital</i>					
Aktiekapital	21	60 530	60 530	-	-
Övrigt tillskjutet kapital		16 150	16 150	-	-
Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat		208 188	223 498	-	-
Summa eget kapital		284 868	300 178	-	-
<i>Fritt eget kapital</i>					
Aktiekapital	21	-	-	60 530	60 530
Reservfond		-	-	33 068	33 068
Summa bundet eget kapital		-	-	93 598	93 598
<i>Fritt eget kapital</i>					
Överkursfond		-	-	4 968	4 968
Balanserade vinstmedel		-	-	183 453	187 373
Årets resultat		-	-	2 849	14 239
Summa fritt eget kapital		-	-	191 270	206 580
Summa eget kapital		-	-	284 868	300 178
Avsättningar					
Avsättning för Syntetiskt Optionsprogram	22	0	0	0	0
Summa avsättningar		0	0	0	0
Kortfristiga skulder					
Valutaterminer	12, 16	878	15 203	878	15 203
Skulder till kreditinstitut, räntebärande	19	0	10 560	0	10 560
Leverantörsskulder		286	256	286	256
Skulder till koncernföretag		-	-	14 643	14 643
Övriga skulder		210	208	210	208
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	23	1 111	1 018	1 111	1 018
Summa kortfristiga skulder		2 485	27 245	17 128	41 888
Summa eget kapital och skulder		287 353	327 423	301 996	342 066
Poster inom linjen					
Ställda säkerheter	24	14 645	14 645	14 645	14 645
Eventualförpliktelser / Ansvarförbindelser	24	-	-	100 000	100 000

Rapport över förändring i eget kapital

KONCERNEN, KSEK	Aktiekapital	Övrigt tillskjutet kapital	Balanserade vinstmedel inkl. årets resultat	Summa
Ingående eget kapital 1/1 2014	60 530	16 150	227 418	304 098
Årets resultat	-	-	14 239	14 239
Årets totalresultat	-	-	14 239	14 239
Utdelning till aktieägare	-	-	-18 159	-18 159
Utgående eget kapital 31/12 2014	60 530	16 150	223 498	300 178
Ingående eget kapital 1/1 2015	60 530	16 150	223 498	300 178
Årets resultat	-	-	2 849	2 849
Årets totalresultat	-	-	2 849	2 849
Utdelning till aktieägare	-	-	-18 159	-18 159
Utgående eget kapital 31/12 2015	60 530	16 150	208 188	284 868

MODERBOLAGET, KSEK	Aktiekapital	Reservfond	Balanserade vinstmedel inkl. årets resultat	Summa
Ingående eget kapital 1/1 2014	60 530	33 068	210 500	304 098
Årets resultat	-	-	14 239	14 239
Utdelning till aktieägare	-	-	-18 159	-18 159
Utgående eget kapital 31/12 2014	60 530	33 068	206 580	300 178
Ingående eget kapital 1/1 2015	60 530	33 068	206 580	300 178
Årets resultat	-	-	2 849	2 849
Utdelning till aktieägare	-	-	-18 159	-18 159
Utgående eget kapital 31/12 2015	60 530	33 068	191 270	284 868

Rapport över kassaflödet

KSEK	NOT	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
		2015	2014	2015	2014
Den löpande verksamheten					
Rörelseresultat		3 458	14 840	3 458	14 840
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet					
Avsättning för Syntetiskt Optionsprogram		0	0	0	0
Ökning (-)/minskning (+) av valutaterminer (tillgångar)		-3 111	1 196	-3 111	1 196
Ökning (+)/minskning (-) av valutaterminer (skulder)		-14 325	14 819	-14 325	14 819
Värdeförändring kortfristiga placeringar		-10 318	-44 835	-10 318	-44 835
Avskrivningar på inventarier		0	11	0	11
		-24 296	-13 969	-24 296	-13 969
Erhållna räntor		4	23	4	23
Erlagda räntor		-613	-624	-613	-624
Betald skatt		6	-116	6	-116
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar i rörelsekapitalet		-24 899	-14 686	-24 899	-14 686
Förändringar i rörelsekapitalet					
Ökning (-)/minskning (+) av rörelsefordringar		15 283	-9 075	15 283	-9 075
Ökning (-)/minskning (+) av kortfristiga placeringar		38 159	30 266	38 159	30 266
Ökning (+)/minskning (-) av rörelseskulder		125	14	125	14
Ökning (+)/minskning (-) av kortfristig upplåning		-10 560	8 630	-10 560	8 630
		43 007	29 835	43 007	29 835
Kassaflöde från den löpande verksamheten		18 108	15 149	18 108	15 149
Investeringsverksamheten					
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-	-	-	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-	-	-	-
Finansieringsverksamheten					
Inlösen av egna aktier		-	-	-	-
Utbetald utdelning		-18 159	-18 159	-18 159	-18 159
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-18 159	-18 159	-18 159	-18 159
Årets kassaflöde		-51	-3 010	-51	-3 010
Likvida medel vid årets början		1 767	4 777	1 765	4 775
Likvida medel vid årets slut	25	1 716	1 767	1 714	1 765

Noter till de finansiella rapporterna

Not 1 Företagsinformation

Havsfrun Investment AB, org. nr 556311-5939, (moderbolaget) är ett svenskregistrerat aktiebolag med säte i Stockholm. Aktierna är noterade på NASDAQ OMX Stockholm i segmentet små bolag och sektorn Finans. Adressen till kontoret är Strandvägen 1, 114 51 Stockholm. Bolagets verksamhet enligt bolagsordningen skall vara att uteslutande eller så gott som uteslutande förvalta värde-

papper eller liknande tillgångar och genom ett välfördelat värdepappersinnehav erbjuda andelsägarna riskfördelning. Bolaget är föremål för konventionell bolagsbeskattning.

Koncernredovisningen för 2015 består av moderbolaget och det vilande dotterföretaget Havsfrun Capital AB, org. nr 556379-4253.

Not 2 Redovisningsprinciper

1. SAMMANFATTNING AV VIKTIGA REDOVISNINGSPRINCIPER

De viktigaste redovisningsprinciperna som tillämpats när denna koncernredovisning upprättats anges nedan. De löpande förändringar och tolkningar av redovisningsstandarder som införts från och med 1 januari 2015 har inte haft någon effekt på koncernens resultat och ställning. Dessa principer har tillämpats konsekvent för alla presenterade år, om inte annat anges.

1.1 Uttalande om överensstämmelse med tillämpade regelverk

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt de tolkningsuttalanden från International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) som har godkänts av EU-kommissionen för tillämpning inom EU. Havsfrun har endast ett vilande dotterbolag varför koncernredovisningen och moderbolagets redovisning i stort sett överensstämmer. Även tillkommande information i enlighet med Rådet för finansiell rapportering (RFR); RFR 1 ”Kompletterande redovisningsregler för koncerner” har beaktats.

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges nedan under avsnittet ”Moderbolagets redovisningsprinciper”. De avvikelser som förekommer mellan moderbolagets och koncernens principer föranleds av begränsningar i möjligheterna att tillämpa IFRS i moderbolaget till följd av ÅRL samt i vissa fall av skatteskal. Dessutom har tillämpning skett av rekommendationen RFR 2 ”Redovisning för juridiska personer” från Rådet för finansiell rapportering.

Nya och ändrade redovisningsprinciper 2015 samt framtida standarder och IFRIC-tolkningar

Följande nya och ändrade standarder är för första gången obligatoriska för det räkenskapsår som började 1 januari 2015

Inga av de IFRS eller IFRIC-tolkningar som för första gången är obligatoriska för det räkenskapsår som började 1 januari 2015 anses ha haft någon väsentlig inverkan på moderbolagets eller koncernens finansiella rapporter för 2015. I övrigt är Havsfruns redovisningsprinciper, beräkningsgrunder och presentation i allt väsentligt oförändrade jämfört med den senaste årsredovisningen.

Nya standarder, ändringar och tolkningar av befintliga standarder som ännu inte har trätt i kraft och som inte har tillämpats i förtid.

Ett antal nya standarder och tolkningar träder ikraft för räkenskapsår som inleds efter den 1 januari 2016 eller senare och har inte tillämpats vid upprättade av denna finansiella rapport. Inga av dessa förväntas ha någon väsentlig inverkan på koncernens finansiella rapporter med undantag för de som följer nedan:

IFRS 9 Finansiella Instrument

IFRS 9 Finansiella instrument hanterar klassificering, värdering och redovisning av finansiella tillgångar och skulder. Den fullständiga versionen av IFRS 9 gavs ut i juli 2014 och ersätter de delar av IAS 39 som hanterar klassificering och värdering av finansiella instrument. Standarden behåller men förenklar värderingsmodellerna och innehåller tre värderingskategorier för finansiella tillgångar: upplupet anskaffningsvärde, verkligt värde över totalresultatet och verkligt värde över resultaträkningen. Hur ett instrument ska klassificeras utgår från företagets affärsmodell och instrumentets karaktäristika. Standarden ändrar grunden för beräkning av kreditförlustreserv från en modell som bygger på inträffade förluster till en modell som baseras på förväntade förluster. För finansiella skulder ändras inget avseende klassificering och värdering förutom vad gäller skulder värderade till verkligt värde över resultaträkningen. Värdeförändringar avseende förändringar i egen kreditrisk ska enligt IFRS 9 redovisas i övrigt totalresultat. Standarden medför även förändring i kraven kring säkringsredovisning och dokumentationen som krävs. IFRS är planerad att träda ikraft för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2018. IFRS 9 har inte godkänts av EU för tillämpning, därför kan IFRS 9 i nuvarande utformning inte förtidstillämpas.

IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder

IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder reglerar hur redovisning av intäkter ska ske. IFRS 15 ersätter IAS 18 Intäkter, IAS 11 Entreprenadavtal samt tillhörande IFRIC och SIC. IFRS 15 har en samlad modell för intäktsredovisning med fokus på kontroll snarare än risker och förmåner. Intäkten ska redovisas när kunden erhåller kontroll över den sålda varan eller tjänsten och har möjlighet att använda och erhåller nyttan från varan eller tjänsten. Standarden medför utökad upplysningsplikt som medför att information om intäktslag,

tidpunkt för reglering, osäkerheter kopplade till intäktsredovisning mm ska lämnas. IFRS 15 träder i kraft den 1 januari 2018 och förtida tillämplig är tillåten. Standarden är dock ännu inte antagen av EU. Koncernen har ännu inte utvärderat effekterna av tillämpningen av standarden.

IFRS 16 Leases

I januari 2016 publicerade IASB den nya standarden för leasingredovisning, IFRS 16 Leases. Standarden medför förändringar framför allt för leasetagare medan redovisningen för leasegivare i allt väsentligt är oförändrad.

För leasetagare innebär IFRS 16 att begreppen finansiell och operationell leasing försvinner. Istället ska samtliga leasingavtal hanteras på motsvarande sätt som finansiella leasingavtal hanterats enligt IAS 17. Redovisningen baseras på synsättet att leasetagare har en rättighet att använda en tillgång under en specifik tidsperiod och samtidigt en skyldighet att betala för denna rättighet, varför leasetagare ska redovisa en "right-of-use asset" samt en leasingskuld i sin balansräkning. Undantag finns för avtal med kortare löptid än 12 månader och avtal som avser tillgångar uppgående till mindre belopp.

IFRS 16 förtydligar att en leasetagare ska skilja på leasingkomponenter och servicekomponenter i ett avtal, samt att redovisningskraven endast ska tillämpas på leasingkomponenter. Den nya vägledning kring vad som utgör ett leasingavtal, kan även komma att påverka leasegivare för exempelvis avtal som innehåller servicetjänster.

Standarden är tillämplig för räkenskapsår som inleds den 1 januari 2019 eller senare. IFRS 16 är ännu inte antagen av EU. Koncernen har inte utvärderat effekterna av tillämpning av standarden. Inga andra av de IFRS eller IFRIC-tolkningar som ännu inte har trätt i kraft, väntas ha någon väsentlig inverkan på koncernen.

1.2 Grunder för upprättandet av redovisningen

Koncernredovisningen baseras på historiska anskaffningsvärden med undantag för finansiella instrument och finansiella tillgångar samt skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen. Att upprätta rapporter i överensstämmelse med IFRS kräver användning av en del viktiga redovisningsmässiga uppskattningar. Vidare krävs att ledningen gör vissa bedömningar vid tillämpningen av företagets redovisningsprinciper. Bedömningar har främst gjorts vid beräkning av finansiella instrument värderade till verkligt värde (not 16), syntetiska optioner (not 22) och hantering av uppskjutna skatter (not 11).

Alla belopp anges i tusentals svenska kronor (KSEK) om inget annat anges.

1.3 Grunder för konsolidering – Koncernredovisning Dotterföretag

Koncernredovisningen omfattar Moderbolaget och dess dotterföretag. De finansiella rapporterna för Moderföretaget och dotterföretagen som tas in i koncernredovisningen avser samma period och är upprättade enligt de redovisningsprinciper

som gäller för koncernen. En investerare har följaktligen endast bestämmande inflytande över ett investeringsobjekt om investeraren:

- har inflytande över investeringsobjektet
- exponeras för, eller har rätt till, rörlig avkastning från sitt engagemang i investeringsobjektet
- kan använda sitt inflytande över investeringsobjektet till att påverka sin avkastning

Dotterföretag inkluderas i koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet och kontroll överförs till Havsfrun. De exkluderas ur koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet upphör.

Förvärvsmetoden används för redovisning av Havsfruns förvärv av dotterföretag. Anskaffningskostnaden för ett förvärv utgörs av verkligt värde på tillgångar som lämnats som ersättning, emitterade egetkapitalinstrument och uppkomna eller övertagna skulder per överlåtelsedagen. Transaktionskostnader som är direkt hänförliga till förvärvet kostnadsförs bland administrationskostnaderna i koncernen. Identifierbara förvärvade tillgångar och övertagna skulder och eventalförpliktelser i ett företagsförvärv värderas inledningsvis till verkliga värden på förvärvsdagen oavsett omfattning på eventuellt minoritetsintresse. Det överskott som utgörs av skillnaden mellan anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på Havsfruns andel av identifierbara förvärvade nettotillgångar redovisas som goodwill. Alla koncerninterna mellanhavanden, intäkter, kostnader, vinster eller förluster som uppkommer i transaktioner mellan företag som omfattas av koncernredovisningen elimineras i sin helhet.

1.4 Segmentsrapportering

All verksamhet bedrivs inom ramen för ett och samma segment "förvaltning av värdepapper". Bolaget upprättar inte någon segmentsredovisning då Havsfrun är ett förvaltande bolag och har endast finansiella placeringar och således inga kunder som ett traditionellt rörelsedrivande bolag.

1.5 Omräkning av utländsk valuta

a) Funktionell valuta och rapportvaluta

Poster som ingår i de finansiella rapporterna för de olika enheterna i koncernen är värderade i den valuta som används i den ekonomiska miljö där respektive företag huvudsakligen är verksamt (funktionell valuta). I koncernredovisningen används svenska kronor, som är Moderföretagets funktionella valuta och rapportvaluta.

b) Transaktioner och balansposter

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutans enligt de valutakurser som gäller på transaktionsdagen. Valutakursvinster och – förluster som uppkommer vid betalning av sådana transaktioner och vid omräkning av monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta till balansdagens kurs, redovisas i resultaträkningen. Omräkningsdifferenser för icke-monetära poster, såsom kortfristiga placeringar som värderas till verkligt värde via resultaträkningen, redovisas som en del av placeringsverksamhetens resultat.

1.6 Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar enligt plan. Avskrivningar görs linjärt enligt plan över den beräknade nyttjandeperioden, enligt följande:

- Inventarier 5 år
- Datorer och kringutrustning 5 år

Tillgångarnas restvärden och nyttjandeperiod prövas varje balansdag och justeras vid behov. Vinst och förlust vid avyttring fastställs genom en jämförelse mellan försäljningsintäkt och redovisat värde och redovisas i resultaträkningen.

1.7 Finansiella instrument

Havsfrun klassificerar finansiella instrument i följande kategorier: finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen, andra finansiella skulder och lånefordringar. Ledningen fastställer klassificeringen av instrumenten vid den första redovisningen.

a) Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Tillgångar i denna kategori klassificeras som omsättningstillgångar om de förväntas bli realiserade inom 12 månader från balansdagen. Finansiella instrument som tillhör kategorin Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde i resultaträkningen, redovisas vid anskaffningstidpunkten till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Andra finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader. Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen redovisas efter anskaffningstidpunkten till verkligt värde. Realiserade och orealiserade vinster och förluster till följd av förändringar i verkligt värde avseende kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen ingår i resultaträkningen i den period då de uppstår. Verkligt värde på finansiella instrument som handlas på en aktiv marknad (t ex marknadsnoterade derivatinstrument samt finansiella tillgångar som innehas för handel och finansiella tillgångar som kan säljas) baseras på noterade marknadspriser på balansdagen, förutom syntetiska optioner som värderas enligt av årsstämman fastställd modell. Verkligt värde för valutaterminskontrakt fastställs genom användning av marknadsvärde på balansdagen. Beträffande beräkningen av verkligt värde för avsättning för Syntetiskt Optionsprogram hänvisas till not 22.

b) Låne- och kundfordringar

Fordringar är icke-derivata finansiella tillgångar med fastställda eller fastställbara betalningar som inte är noterade på en aktiv marknad. De ingår i omsättningstillgångar, med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar värderas till upplupet anskaffningsvärde.

1.8 Likvida medel

I likvida medel ingår kassa, banktillgodohavanden och övriga

kortfristiga placeringar med förfallodag inom tre månader. I balansräkningen redovisas checkräkningskredit som uppläning bland kortfristiga skulder.

1.9 Aktiekapital

Återköp av egna aktier redovisas till antal återköpta aktier multiplicerat med den lägsta noterade betalkursen för B-aktien dagen efter bolagsstämman och redovisas som en minskning av aktiekapitalet och övrigt tillskjutet kapital. Nyemission redovisas som aktiekapital till antal utgivna aktier multiplicerat med kvotvärde och återstoden som övrigt tillskjutet fritt kapital.

1.10 Avsättning för Syntetiskt Optionsprogram

Avsättningen för Syntetiska Optioner som upptagits i balansräkningen är beräknad i enlighet med av bolagsstämman fastställda villkor innebärande att skulden har beräknats i enlighet med de principer som redogjorts i not 22.

1.11 Finansiella skulder

a) Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

I denna kategori ingår finansiella skulder som innehas för handel. För koncernens del avser detta främst valutaterminer med negativt verkligt värde som ej är identifierade och effektiva säkringsinstrument.

b) Andra finansiella skulder

I denna kategori ingår lån samt övriga finansiella skulder. Lån värderas till upplupet anskaffningsvärde. Långfristiga skulder har en förväntad löptid längre än ett år medan kortfristiga skulder har en löptid kortare än ett år. Kortfristiga skulder värderas utan diskontering till nominellt belopp, vilket överensstämmer med verkligt värde. Leverantörsskulder har kort löptid och värderas utan diskontering till nominellt belopp.

1.12 Aktuell och Uppskjuten skatt

a) Aktuell skatt

Redovisade skatter avser årets skatt och justeringar av tidigare års skatter. Skatteskulder och skattefordringar värderas till nominella belopp enligt de skatteregler och skattesatser som är beslutade eller aviserade och med stor sannolikhet kommer att fastställas. Skatter redovisas i resultaträkningen utom för transaktioner som redovisas direkt mot eget kapital. För dessa redovisas skatteeffekten i eget kapital.

b) Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden på alla temporära skillnader som uppkommer mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. De temporära skillnaderna uppkommer huvudsakligen genom skattemässiga underskott samt skatteeffekt på orealiserade resultat på värdepapper. Uppskjutna skattefordringar avseende underskottsavdrag och andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den mån bolaget bedömer det som sannolikt att de kommer att realiserars. I Havsfruns fall, bedöms de ej kunna realiserars.

1.13 Ersättningar till anställda

Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga ersättningar till anställda utgörs av löner, betald semester, betald sjukersättning redovisas som kostnad i takt med intjänandet.

Pensionsförpliktelser

Anställda i koncernen och moderbolaget omfattas av avgiftsbestämda pensionsplaner, vilket innebär att premier motsvarande en viss procentsats av den anställdes lön betalas in via premier till ett försäkringsbolag. Koncernen och moderbolaget har inga ytterligare betalningsförpliktelser när avgifterna väl är betalda. Premierna redovisas som en kostnad i den period de uppkommer.

1.14 Operationella leasingavtal

Operationella leasingavtal redovisas linjärt över leasingperioden som administrationskostnader. Koncernens samtliga leasingavtal är klassificerade som operationella leasingavtal.

1.15 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalyserna upprättas enligt den indirekta metoden. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar.

1.16 Intäktsredovisning

Verksamhetens huvudsakliga intäktslag är värdeförändring av värdepappersförvaltningen (finansiella tillgångar och derivatinstrument) samt ränteintäkter vilka redovisas löpande i resultaträkningen under rubriken Resultat från förvaltningsverksamheten. Havsfrun redovisar sina värdepappersinnehav till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen. Detta innebär att posten Värdepappersförvaltningens resultat innehåller både värdeförändringar avseende sålda värdepapper och dito för kvarvarande värdepapper. Denna resultaträkningspost kan således redovisas antingen som vinst eller förlust. För värdepapper som innehades såväl vid ingången som vid utgången av perioden, utgörs värdeförändringen av skillnaden i värde mellan dessa tillfällen. För värdepapper som realiserats under perioden utgörs värdeförändringen av skillnaden mellan erhållen likvid och värdet vid ingången av perioden. För värdepapper som förvärvats under perioden utgörs värdeförändringen av skillnaden mellan värdet vid utgången av perioden och anskaffningsvärdet. Ränteintäkter kommer främst från likvida medel placerade på bank och redovisas fördelat över löptiden med tillämpning av effektivräntemetoden. Utdelningsintäkter på finansiella instrument redovisas när rätten att erhålla betalning har fastställts.

1.17 Utdelning

Utdelning till moderföretagets aktieägare redovisas som skuld i Havsfruns finansiella rapporter i den period då utdelningen fastställs av moderföretagets aktieägare.

1.18 Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolagets årsredovisning är upprättad i enlighet med svensk lag och med tillämpning av Rådet för finansiell rapportering RFR 2 "Redovisning för juridiska personer". Moderbolaget värderar finansiella instrument till verkligt värde och andelar i koncernföretag redovisas enligt anskaffningsvärdemetoden. IFRS tillämpas i sin helhet i moderbolaget förutom följande undantag och tillägg. Balans- och resultaträkning i moderbolaget är uppställda enligt ÅRL. ÅRL har ytterligare upplysningskrav beträffande ett antal områden bland annat materiella anläggningstillgångar och ersättningar till anställda.

1.19 Redovisning av derivatinstrument och säkringsåtgärder

Havsfruns valutaderivatinstrument uppfyller inte villkoren för säkringsredovisning enligt IAS 39. Förändringar i verkligt värde redovisas omedelbart i resultaträkningen. Derivatinstrument redovisas i balansräkningen per kontraktsdagen och värderas till verkligt värde, både initialt och vid efterföljande omvärderingar. Dessa redovisas i resultatet från värdepappersförvaltningen.

1.20 Uppskattningar och bedömningar

Att upprätta bokslut och finansiella rapporter i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör bedömningar, uppskattningar och antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader.

Uppskattningar och bedömningar baseras på historiska erfarenheter, marknadsinformation och antaganden som företagsledningen anser vara rimliga under gällande omständigheter. Förändrade antaganden kan leda till justeringar av redovisade värden och det verkliga utfallet kan komma att avvika från gjorda uppskattningar och bedömningar.

Bedömningar vid tillämpning av redovisningsprinciper

Inom ramen för IFRS kan i vissa fall val göras mellan olika redovisningsprinciper och hur dessa skall tillämpas. Dessa val kräver att ledningen gör bedömningar av vilken princip som ger den mest rättvisande bilden av koncernens verksamhet. Utvecklingen inom redovisningsområdet och valet av principer diskuteras med Revisionsutskottet.

Poster i årsredovisningen som främst är förknippade med osäkerhet är värderingen av posten fonder under avveckling. Mer utförlig beskrivning återfinns i not 13.

Not 3 Resultat från förvaltningsverksamheten

Koncernens verksamhet, förvaltning av värdepapper, utgör ett segment. Förvaltningsresultatet fördelar sig enligt följande:

KSEK	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2015	2014	2015	2014
Realisationsvinst försäljning	19 301	23 113	19 301	23 113
Realisationsförlust försäljning	-16 945	-43 300	-16 945	-43 300
Utdelning	0	0	0	0
Valutakursresultat	523	237	523	237
Nedskrivning/reversering av Avvecklingsportföljen	954	327	954	327
Värdetförändring kortfristiga placeringar	10 318	44 836	10 318	44 836
Resultat från förvaltningsverksamheten	14 151	25 213	14 151	25 213
Administrationsomkostnader och avskrivningar	-10 693	-10 373	-10 693	-10 373
Rörelseresultat	3 458	14 840	3 458	14 840

Not 4 Upplysningar om närstående

Koncerninterna transaktioner

Av moderbolagets inköp var 0 % (0 %) inköp från andra bolag inom koncernen. Försäljning från moderbolaget till andra företag inom koncernen uppgick under året till 0 % av moderbolagets omsättning (0 %).

Betydande inflytande

Claes Werkell med familj och bolag har aktier motsvarande 36,8 % av rösterna i bolaget. Claes Werkell är anställd som VD i moderbolaget Havsfrun Investment AB och ingår i styrelsen i samtliga koncernbolag. John Tengberg med bolag innehar 36,7 % av rösterna i bolaget.

John Tengberg är anställd och är ansvarig för affärsutvecklingen i bolaget.

Det av Claes Werkell och John Tengberg, indirekt via bolag, till lika delar ägda bolaget Invia S.A., Luxemburg, (org. nr. B62 304) vars aktieinnehav ingår i ovan angivna röstandelar, är moderbolag till Havsfrun Investment AB. (Invia S.A. upprättar inte koncernredovisning).

Beträffande ersättningar till Claes Werkell och John Tengberg har inga ersättningar betalats ut förutom lön, pensionspremie och sjukvårdsförsäkring, vilket redovisas i not 7.

Not 5 Medeltalet anställda

	2015		2014	
	Antal anställda	Varav män	Antal anställda	Varav män
Moderbolaget	5	5	5	5
Dotterbolag	-	-	-	-
Koncernen totalt	5	5	5	5

Not 6 Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	2015		2014	
	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader (varav pensionskostnad)	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader (varav pensionskostnad)
Moderbolaget	3 528	1 645 (467)	3 562	1 619 (454)
Dotterbolag	-	- (-)	-	- (-)
Koncernen totalt	3 528	1 645 (467)	3 562	1 619 (454)

Löner och andra ersättningar fördelade mellan styrelse, VD och ledande befattningshavare samt övriga anställda (föregående år)

	Löner och ersättningar för styrelse, VD och ledande befattningshavare	Sociala kostnader	Pensionskostnader	Löner och ersättningar för övriga anställda	Sociala kostnader	Pensionskostnader
Moderbolaget	1 605 (1 614)	513 (501)	265 (265)	1 923 (1 948)	664 (665)	203 (189)
Dotterbolag	- (-)	- (-)	- (-)	- (-)	- (-)	- (-)
Koncernen totalt	1 605 (1 614)	513 (501)	265 (265)	1 923 (1 948)	664 (665)	203 (189)

Den ömsesidiga uppsägningstiden för VD i Havsfrun Investment AB är sex månader. I Havsfrun koncernen finns inga avtal om aktierelaterade ersättningar, avgångsvederlag, bonus eller specifika ersättningar efter avslutad anställning. Alla pensionsåtaganden är s.k. avgiftsbestämda planer som betalas genom erläggande av försäkringspremier som betalas och

kostnadsförs löpande under anställningstiden. För Claes Werkell (VD) uppgår premien till 35,0 % och för John Tengberg (ansvarig för området affärsutveckling) till 10,5 %. Utbetalning från försäkringsbolaget kan ske under minst 5 år med början tidigast vid 55 års ålder.

Not 7 Löner, ersättningar till styrelsen och ledande befattningshavare

Ledande befattningshavare är styrelsens ordförande, styrelseledamöterna samt VD och den ansvarige för området affärsutveckling. Varav en kvinna.

Till styrelsens ledamöter utgår arvoden enligt bolagsstämans beslut. I övrigt utgår inga ersättningar till styrelsens ordförande och ledamöter utöver VD:s ordinarie lön och bolaget har inga bonus- eller optionsprogram.

Arvode till styrelseordföranden i Havsfrun Investment AB uppgick i koncernen till 125 KSEK (125), varav 125 KSEK (125) i moderbolaget. Arvode till övriga styrelseledamöter uppgick i koncernen till 105 KSEK (105) vardera, varav i moderbolaget 105 KSEK (105) vardera förutom till verkställande direktören där inget arvode utgätt (0) och till styrelsesuppleant 40 KSEK (50) varav i moderbolaget till 40 KSEK (50).

Löner och styrelsearvoden till Havsfrun Investment AB:s VD Claes Werkell uppgick till 556 KSEK (556), varav 556 KSEK (556) i moderbolaget. Styrelsen beslutar om ersättningar till ledande befattningshavare. Alla ledande befattningshavare har fasta ersättningar.

Claes Werkells lön uppgår till 45 434 kr per månad och John Tengbergs lön uppgår till 55 000 kr per månad. Därutöver erlaggs pensionspremie för Claes Werkell med 16 190 kr (35 %) per månad och för John Tengberg med 5 871 kr (10,5 %) per månad och en sjukvårdsförsäkring uppgående till 16 218 kr för Claes Werkell samt 33 002 kr för John Tengberg.

År 2015 erhöll Claes Werkell 0 kr (0) i styrelsearvode. Inga andra arvoden eller löner har utbetalats till Claes Werkell eller John Tengberg.

Styrelse och ledande befattningshavare (föregående år)

		Lön och ersättningar	Sociala kostnader	Pensionskostnader
Claes Werkell	VD och styrelseledamot	556 (556)	222 (222)	194 (194)
John Tengberg	Ansvarig affärsutveckling	673 (673)	228 (228)	70 (70)
Olle G P Isaksson	Styrelseordförande	125 (125)	13 (13)	- (-)
Håkan Gartell	Styrelseledamot	105 (105)	11 (11)	- (-)
Minna Smedsten	Styrelseledamot	75 (-)	24 (-)	- (-)
Christian Luthman	Styrelsesuppleant	40 (50)	12 (16)	- (-)
Stig-Erik Bergström	F.d. styrelseledamot	31 (105)	3 (11)	- (-)
Koncernen totalt		1 605 (1 614)	513 (501)	265 (265)

Medelantal styrelseledamöter (inklusive suppleant) och övriga ledande befattningshavare

	2015		2014	
	Antal	Varav män	Antal	Varav män
Moderbolaget	6	5	6	6
Totalt	6	5	6	6

Not 8 Revisorernas arvoden

	KONCERNEN/MODERBOLAGET				KONCERNEN/MODERBOLAGET			
	2015				2014			
	Revision	Revisions- verksamhet utöver revisions- uppdrag	Skatte- rådgivning	Övriga tjänster	Revision	Revisions- verksamhet utöver revisions- uppdrag	Skatteråd- givning	Övriga tjänster
BDO Mälardalen AB	250	-	-	29	250	-	2	-
Summa	250	-	-	29	250	-	2	-

Not 9 Avskrivningar

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2015	2014	2015	2014
I administrationsomkostnaderna ingår avskrivningar på inventarier	0	11	0	11
Summa	0	11	0	11

Not 10 Operationella leasingavtal

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2015	2014	2015	2014
Hyresavtal avseende lokaler, vilka redovisas linjärt över leasingperioden				
Årets lokalkostnad	1 275	1 275	1 275	1 275
Förfaller till betalning inom ett år	1 282	1 275	1 282	1 275
Förfaller till betalning inom två till fem år	939	956	939	956
Förfaller till betalning efter fem år	0	0	0	0
Summa	2 221	2 231	2 221	2 231

Not 11 Skatter

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2015	2014	2015	2014
Redovisat resultat före skatt	2 849	14 239	2 849	14 239
Skatt enligt gällande skattesats, 22,0 %	627	3 133	627	3 133
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader	73	90	73	90
Skatteeffekt av ej skattepliktiga intäkter	0	0	0	0
Skatteeffekt av ej realiserat resultat	-6 316	-6 413	-6 316	-6 413
Förändring av ej aktiverade underskottsbidrag	5 616	3 190	5 616	3 190
Redovisad skattekostnad	0	0	0	0

Av Skatteverket godkända underskott uppgick enligt tax 2015 till 50 592 KSEK sammanlagt i koncernen fördelat på moderbolaget med 36 254 KSEK och dotterbolaget Havsfrun Capital AB med 14 338 KSEK, vilket motsvarar en uppskjuten skattefordran på 11 130 KSEK. Årets taxerade underskott har beräknats till 25 527 KSEK, vilket leder till en ökning av uppskjuten skattefordran med 5 616 KSEK till totalt 16 746 KSEK. Bolaget bedömer att det inte föreligger skäl för aktivering av den uppskjutna skattefordran om 16 746 KSEK eftersom den ej kommer att utnyttjas, motsvarande 1,38 kr per aktie. Bolaget har per 31/12 2015 bokförda ej realiserade skattemässiga vinster om 94 107 KSEK och bokförda ej realiserade skattemässiga förluster om 86 731 KSEK.

Not 12 Finansiella instrument per kategori

KONCERNEN 2015 TILLGÅNGAR	Fordringar	Tillgångar värderade till verkligt värde via resultat- räkningen	Investeringar som hålles till förfall	Tillgängliga för försäljning	Summa
Kortfristiga placeringar*	-	281 520	-	-	281 520
Valutaterminer	-	3 111	-	-	3 111
Övriga kortfristiga fordringar	245	-	-	-	245
Kassa och bank	1 716	-	-	-	1 716
Summa	1 961	284 631	-	-	286 592

* Varav 10,8 MSEK är fonder under avveckling (Avvecklingsportföljen)

KONCERNEN 2015 SKULDER	Skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Övriga finansiella skulder	Summa
Avsättning Syntetiskt Optionsprogram	0	-	0
Valutaterminer	878	-	878
Skuld till kreditinstitut	-	0	0
Leverantörsskulder	-	286	286
Summa skulder	878	286	1 164

KONCERNEN 2014 TILLGÅNGAR	Fordringar	Tillgångar värderade till verkligt värde via resultat- räkningen	Investeringar som hålles till förfall	Tillgängliga för försäljning	Summa
Kortfristiga placeringar*	-	309 361	-	-	309 361
Valutaterminer	-	-	-	-	-
Övriga kortfristiga fordringar**	15 534	-	-	-	15 534
Kassa och bank	1 767	-	-	-	1 767
Summa	17 301	309 361	-	-	326 662

* Varav 15,2 MSEK är fonder under avveckling (Avvecklingsportföljen)

** Fordran på avyttrade finansiella placeringar, (återbetalningstakt; 13,0 MSEK inom en månad och 2,5 MSEK inom fem månader)

KONCERNEN 2014 SKULDER	Skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Övriga finansiella skulder	Summa
Avsättning för Syntetiskt Optionsprogram	0	-	0
Valutaterminer	15 203	-	15 203
Skuld till kreditinstitut	-	10 560	10 560
Leverantörsskulder	-	256	256
Summa skulder	15 203	10 816	26 019

För de tillgångar och skulder som inte redovisas till verkligt värde motsvarar bokfört värde i allt väsentligt verkligt värde.

Not 13 Fonder under avveckling (Avvecklingsportföljen)

Fonder under avveckling (Avvecklingsportföljen) är de fonder till vilka Havsfrun anmält krav på utträde främst under år 2008 men trots stipulerad anmälan och rätt till utträde har dessa fonder ännu inte haft tillräckligt god likviditet för att lösa ut Havsfrun. Innehaven i dessa fonder är illikvida och utträden kan bara effektueras successivt i takt med att underliggande tillgångar likvideras. Havsfrun erhåller månadsvis bekräftade eller beräknade värden från samtliga fonder i Avvecklingsportföljen enligt för fonderna föreskrivna regelverk, dvs. US GAAP eller IFRS. Havsfrun uppskattar förväntat värde ifall sådant ej inkommit vid rapporttillfälle. Sålunda värderad skulle Avvecklingsportföljens värde per den 31 december 2015 vara 12,6 MSEK. Av Avvecklingsportföljens värde var vid utgången av året 5,1 MSEK av fondbolagen bekräftade värden, 6,4 MSEK var av fondbolagen beräknade värden och 1,1 MSEK var av bolaget beräknade värden. Havsfrun har emellertid också en självständig bedömningsplikt enligt föreskrifterna i IFRS-reglerna, och har i dagens osäkra marknads-läge därvid självständigt bedömt det samlade marknadsvärdet på Avvecklingsportföljen till 10,8 MSEK (motsvarande 3,8 % av det totala substansvärdet) per den 31 december 2015. Detta bedömda marknadsvärde baseras på en nedskrivning av Avvecklingsportföljens framtida värde diskonterat till en nussomma. Nedskrivningen motsvarar en av Havsfrun uppskattad framtida årlig avkastning om för närvarande -8,5 %

fram till respektive fonds förväntade utbetalningstillfälle. Denna procentsats utgör Avvecklingsportföljens historiska (negativa) avkastning sedan 2008. Det förväntade framtida värdet diskonteras därefter med en diskonteringsränta motsvarande räntan för svenska statsobligationer med likadan löptid med ett påslag om 2 procentenheter. Detta innebär en nedskrivning om 1,8 MSEK per den 31 december 2015, vilken är bokförd under kortfristiga placeringar. Resultatpåverkande del för år 2015 om 1,0 MSEK är bokförd under resultat från förvaltningsverksamheten. För de fall räntan på svenska statsobligationer stiger med 2 procentenheter från nuvarande nivå ökar nedskrivningen av Avvecklingsportföljen med 0,3 MSEK, motsvarande 0,1 % av bolagets totala substansvärde. För de fall fondernas förväntade utbetalningstillfällen skjuts fram med ytterligare 12 månader ökar nedskrivningen av Avvecklingsportföljen med 1,1 MSEK, motsvarande 0,4 % av bolagets totala substansvärde. Avvecklingsportföljen minskade med 16,1 % under år 2015. I årsredovisningen för år 2014 var bolagets förhoppning inför 2015 att Avvecklingsportföljen genom återbetalning från fonderna skall minska med ca 3,9 MSEK. Under verksamhetsåret 2015 erhöll bolaget totalt återbetalningar om 2,2 MSEK innebärande 1,7 MSEK mindre än förväntat. Bolaget har förhoppning inför 2016 att Avvecklingsportföljen genom återbetalning från fonderna skall kunna minska ytterligare med ca 5,6 MSEK.

Not 14 Inventarier

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2015	2014	2015	2014
Ackumulerade anskaffningsvärden				
Vid årets början	529	529	529	529
Summa	529	529	529	529
Ackumulerade avskrivningar				
Vid årets början	-529	-518	-529	-518
Årets avskrivningar	0	-11	0	-11
Summa	-529	-529	-529	-529
Utgående planenligt restvärde	0	0	0	0

Not 15 Resultat per aktie

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2015	2014	2015	2014
Resultat per aktie	0,24	1,18	0,24	1,18
Antal aktier i genomsnitt	12 105 940	12 105 940	12 105 940	12 105 940

Not 16 Riskexponering och riskhantering

FINANSIELL RISKHANTERING

För placeringsverksamheten finns i Havsfrun strikta regler med betydande delegation inom klart angivna ramar, fastställda av bolagets styrelse. Placeringsreglerna revideras årligen, liksom firmateckningsreglerna. Styrelsen beslutar om större och ovanliga transaktioner. Bolagets löpande uppföljning av investeringarna sker baserat på dess marknadsvärde. De risker som är förknippade med finansiella instrument uppdelas i prISRISK, kreditrisk, likviditetsrisk och kassafödesrisk. PrISRISK i sin tur uppdelas i valutarisk, ränterisk och marknadrisk. Riskerna är mer eller mindre beroende av varandra och kan både samverka och motverka varandra i betydande omfattning.

Havsfrun strävar efter att begränsa de sammanlagda riskerna, bland annat genom riskspridning, även då detta kan påverka avkastningsmöjligheterna. Läs mer om bolagets riskhantering på sidorna 10-11.

a) Valutarisk

Valutarisken är risken att värdet på tillgångar och skulder varierar på grund av förändringar i valutakurser. Havsfrun kan exponeras för valutarisker både direkt, genom bland annat egna placeringar i främmande valutor, och indirekt genom bland annat placeringar i utländska fonder.

Placeringar i utländsk valuta neutraliseras i normalfallet genom valutaterminer, vilket medför att substansutvecklingen inte påverkas i någon väsentlig omfattning av valutakursförändringar.

Under rådande osäkra marknadsläge har dock bolaget beslutat att i händelse av en stark US-dollarutveckling successivt minska valutaneutraliseringen på bolagets US-dollar-placeringar. Denna kan komma att innebära såväl vinster som förluster på US-dollarplaceringarna.

VALUTAEXPONERING

	Kortfristiga placeringar, MSEK	Kassa och bank, MSEK	Övrig fordran, MSEK	Sammanlagt, MSEK
SEK	41,8	0,9	-	42,7
USD*	239,8	0,8	0,2	240,8

* Valutaneutralisering genom valutaterminer uppgår till 30,1 MUSD (251,0 MSEK)

VALUTATERMINER 2015

Lösdatum	Terminskurs	KUSD	KSEK	Marknadsvärde KSEK
2016-01-29	8,5645	2 900	24 837	630
2016-01-29	8,3847	1 400	11 739	9
2016-02-26	8,4300	2 800	23 604	159
2016-02-26	8,4300	1 000	8 430	57
2016-03-23	8,4102	450	3 785	19
2016-05-27	8,3702	3 800	31 807	84
2016-06-30	8,4500	3 500	29 575	508
2016-08-31	8,6009	3 800	32 683	1 072
2016-09-30	8,4595	3 800	32 146	573
Summa positiva valutaterminer		23 450	198 606	3 111

Samtliga valutaderivat är tecknade mot kreditvärdiga kreditinstitut.

VALUTATERMINER 2015

Lösdatum	Terminskurs	KUSD	KSEK	Marknadsvärde KSEK
2016-03-23	8,3325	1 100	9 166	-1
2016-03-23	8,3268	1 700	14 155	-68
2016-04-29	8,1437	3 800	30 946	-809
Summa negativa valutaterminer		6 600	54 267	-878

Samtliga valutaderivat är tecknade mot kreditvärdiga kreditinstitut.

VALUTATERMINER 2014

Lösdatum	Terminskurs	KUSD	KSEK	Marknadsvärde KSEK
2015-03-27	6,6615	4 500	29 977	-5 166
2015-04-24	6,7490	4 500	30 371	-4 768
2015-06-26	7,1456	2 300	16 435	-1 595
2015-08-28	7,1954	4 100	29 501	-2 623
2015-09-30	7,3780	2 500	18 445	-1 051
Summa negativa valutaterminer		17 900	124 729	-15 203

Samtliga valutaderivat är tecknade mot kreditvärdiga kreditinstitut.

Substansvärdets känslighet för valutakursförändringar*

	Substansvärdets förändring, SEK	Substansvärdets förändring, %
5 % USD/SEK förstärkning	509 481	0,2 %
5 % USD/SEK försvagning	-509 481	-0,2 %

*I beräkningarna beaktas att placeringarna i USD varit neutraliserade genom valutaterminer, läs om bolagets valutahantering på sid 11 och 40.

b) Ränterisk

Ränterisk är risken att värdet på ett finansiellt instrument (vanligen obligationer eller växlar) varierar till följd av förändringar i marknadsräntorna. De finansiella instrument som är exponerade för ränterisk är främst lån med rörlig ränta. Havsfrun hade vid utgången av året inga lån.

	Substansvärdets förändring, SEK (år)	Substansvärdets förändring, % (år)
2 % höjning av räntan	-	-

c) Marknadsrisk

Koncernen utsätts i sin verksamhet för marknadsrisk på grund av fluktuationer i investeringarnas priser. De prisriskerna som är av nuvarande betydelse för Havsfrun är i huvudsak placeringar i fonder vars marknadsvärde påverkas av de finansiella marknadernas utveckling. I normalfallet får en placering till

ett och samma förvaltningsbolag maximalt uppgå till 10 % av substansvärdet. Risker i enskilda placeringar kan ändå samvariera så att den sammanlagda exponeringen överstiger dessa gränser. Havsfrun strävar efter att begränsa de sammanlagda riskerna, bland annat genom riskspridning. Havsfruns placeringar sker inom styrelsens fastställda regler.

Finansiella instrument som värderas till verkligt värde via resultaträkningen, MSEK

	KONCERNEN				MODERBOLAGET			
	2015		2014		2015		2014	
Finansiella instrument som värderas till verkligt värde via resultaträkningen, MSEK	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
Hedgefonder, SEK	106,5	41,8	107,2	42,5	106,5	41,8	107,2	42,5
Hedgefonder, USD	167,6	239,7	206,0	266,9	167,6	239,7	206,0	266,9
Summa	274,1	281,5	313,2	309,4	274,1	281,5	313,2	309,4
Valutaterminer positiva	0	3,1	0	0	0	3,1	0	0
Valutaterminer negativa	0	-0,9	0	-15,3	0	-0,9	0	-15,3
Summa	274,1	283,7	313,2	294,1	274,1	283,7	313,2	294,1

Hedgefond: Svenska fonder enligt Finansinspektionens klassificering. Utländska fonder enligt fondernas egna uppgifter eller, om sådana saknas, enligt Havsfruns bedömning. Valutaangivelsen avser fondernas notering, men avspeglar inte säkert de valutor som fonden placerar i.

VÄRDERINGSTEKNIK

MSEK	2015			2014		
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Kortfristiga placeringar	270,7*	10,8**	-	294,2*	15,2**	-
Övriga kortfristiga fordringar	0,2	-	-	15,5	-	-
Valutaterminer	2,2	-	-	-15,3	-	-
Summa	273,1	10,8	-	294,4	15,2	-

* Aktiv fondportfölj, ** Fonder under avveckling (Avvecklingsportföljen)

Nivå 1

Noterade priser (ojusterade) på aktiva marknader för identiska tillgångar eller skulder. Dess priser grundas på indata från fonderna i investeringsportföljen och dess reviderade värden, dvs indata som är observerbara.

Nivå 2

Andra indata än noterade priser som ingår i Nivå 1 som är observerbara för tillgången eller skulden antingen direkt (det vill säga som priser) eller indirekt (det vill säga härledda från priser). Dock har tillgångar i värderingsnivå 2, ”fonder med ansträngd likviditetsrisk där prognostiserade utbetalningar utfösts”, en försiktigare bedömning skett av värdena, utifrån

erfarenheter av historiska prognoser. Havsfrun gör därför individuella bedömningar på dessa illikvida poster och redovisar dessa till ett lägre värde än den observerade indatan, då fonderna historiskt har justerat ned prognoserna avseende att honorera utbetalningarna. Grunden har varit en försiktig bedömning av observerbara indata för värderingsnivå 2, då fonderna ej kunnat honorera dessa indata vid senare tillfällen. För ytterligare redogörelse om dessa fonder se not 13.

Nivå 3

Indata för tillgången eller skulden som inte bygger på observerbara marknadsdata (inte observerbara indata).

Substansvärdets känslighet för kursförändringar på marknadsvärdet i investeringsportföljen

10 % kursförändring av:	Påverkan på substansvärdet, MSEK	Påverkan på substansvärdet, %
Aktiv fondportfölj	27,1	9,5 %
Fonder under avveckling (Avvecklingsportföljen)	1,1	0,4 %

d) Kreditrisk

Med kreditrisk avses fluktuationer i resultatet som beror på att motparten inte uppfyller sina åtagande. Kreditrisk kan finnas till exempel i placeringar som görs hos eller genom externa förvaltare, som till exempel i fonder. Före investeringar i fonder genomför Havsfrun tillsammans med en investeringsrådgivare inom hedgefonder en kvantitativ och kvalitativ bakgrundsstudie av fond, fondbolag, fondresultat och nyckelpersoner – motsvarande s.k. due diligence som kan utformas olika efter omständigheter och syfte. Denna kan variera i bredd och djup för olika fonder, men investeringarna fullföljs endast om bakgrundsstudien enligt bolagets bedömning utfaller tillfredsställande. Havsfrun strävar efter att genom noggranna urval och kontroller samt genom riskspridning hålla kreditriskerna på en låg nivå.

Med kreditrisk menas även att en motpart (exempelvis en bank) i en transaktion med ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sitt åtagande och därigenom orsaka den andra parten en förlust. Havsfrun föreskriver en hög kreditvärdighet hos godkända motparter avseende placeringar av likvida medel, derivataffärer med mera varför kreditrisken här bedöms vara låg.

e) Likviditetsrisk

Likviditetsrisk (svårigheter att få fram pengar för att möta åtaganden förknippade med finansiella instrument) eller kassaflödesrisk (risker med variationer i framtida kassaflöden för-

knippade med monetära finansiella instrument) kan vara förknippade med många typer av placeringar. Havsfrun strävar efter att genom noggranna placeringsval och spridning hålla dessa risker på en låg nivå. Bolaget hade vid utgången av året en checkräkningskredit om 100 MKR.

f) Kapitalrisk

Kapitalrisk (ha en kapitalstruktur för att säkerställa Havsfruns förmåga att fortsätta verksamheten). För att upprätthålla eller justera kapitalstrukturen, kan Havsfrun förändra den utdelning som betalas av aktieägarna, återbetala kapital till aktieägarna, utfärda nya aktier eller sälja tillgångar för att minska skulderna. Kapitalet bedöms på basis av skuldsättningsgraden som beräknas som eget kapital i Havsfruns balansräkning plus nettoskulden.

Skuldsättningsgrad, MSEK

	2015	2014
Totalt upplåning (not 19)	0	10,6
Avgår: likvida medel (not 25)	1,7	-1,8
Nettoskuld	1,7	8,8
Totalt eget kapital	284,9	300,2
Skuldsättningsgrad	-	2,9 %

Då bolaget vid utgången av år 2015 inte har någon upplåning så redovisas ingen skuldsättningsgrad för år 2015.

FINANSIELLA TILLGÅNGARS LIKVIDITETSANALYS, MSEK

Likvida inom:	0-3 mån	4-6 mån	7-12 mån	>12 mån	Totalt
Kassa och bank	1,7	-	-	-	1,7
Kortfristiga placeringar	200,3	33,2	43,6	4,4	281,5
Övriga kortfristiga fordringar	-	-	0,2	-	0,2
Valutaterminer	0,8	0,6	1,7	-	3,1

FINANSIELLA SKULDERS LIKVIDITETSANALYS, MSEK

Likvida inom:	0-3 mån	4-6 mån	7-12 mån	>12 mån	Totalt
Valutaterminer	0,1	0,8	-	-	0,9
Skuld till kreditinstitut	-	-	-	-	-
Leverantörsskulder	0,3	-	-	-	0,3

Not 17 Andelar i koncernföretag

Företag	Org. nummer	Säte	Kapitalandel	Rösträttsandel	Antal andelar	Bokfört värde
Havsfrun Capital AB	556379-4253	Stockholm	100,0 %	100,0 %	10 910	14 645
Summa						14 645

MODERBOLAGET

Akkumulerade anskaffningsvärden	2015	2014
Vid årets början	14 645	14 645
Nedskrivning av aktier och andelar i koncernföretag	-	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	14 645	14 645

Not 18 Övriga kortfristiga fordringar

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2015	2014	2015	2014
Fordringar på avyttrade finansiella placeringar	245	15 534	245	15 534
Summa	245	15 534	245	15 534

Not 19 Skulder till kreditinstitut

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2015	2014	2015	2014
Beviljad checkräkningskredit	100 000	100 000	100 000	100 000
Varav utnyttjat belopp	0	10 560	0	10 560

Not 20 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2015	2014	2015	2014
Förutbetalda hyror	319	319	319	319
Övrigt	114	108	114	108
Summa	433	427	433	427

Not 21 Aktier och aktiekapital

2015	Kvotvärde	Röster/aktie	Antal aktier	Andel av kapitalet	Andel av rösterna	Aktiekapital	Eget kapital/ Antal aktier
A-aktier	5 kr	10	1 855 330	15,3 %	64,4 %	9 276 650	-
B-aktier	5 kr	1	10 250 610	84,7 %	35,6 %	51 253 050	-
Totalt	-	-	12 105 940	100,0 %	100,0 %	60 529 700	23,53

Samtliga aktier är fullt betalda. Inga utestående konvertibler eller optioner finns.

2014	Kvotvärde	Röster/aktie	Antal aktier	Andel av kapitalet	Andel av rösterna	Aktiekapital	Eget kapital/ Antal aktier
A-aktier	5 kr	10	1 855 330	15,3 %	64,4 %	9 276 650	-
B-aktier	5 kr	1	10 250 610	84,7 %	35,6 %	51 253 050	-
Totalt	-	-	12 105 940	100,0 %	100,0 %	60 529 700	24,80

Samtliga aktier är fullt betalda. Inga utestående konvertibler eller optioner finns.

Not 22 Avsättning för Syntetiskt Optionsprogram

Syntetiskt Optionsprogram

Årsstämman 2007 beslutade – i syfte att skapa ett långsiktigt ägarengagemang hos bolagets placeringsgrupp¹² varigenom dessa personer skall uppmuntras att tänka som aktieägare och avvåga avkastning och risk på ett sätt som gynnar aktieägarna som helhet – att ge ut totalt 6 360 000 optioner jämt fördelade på tre serier ("Optionerna");

- Syntetiska Optioner 2007/2010, med tre års löptid,
- Syntetiska Optioner 2007/2013, med sex års löptid
- Syntetiska Optioner 2007/2016, med nio års löptid.

Dessa optioner är ej personaloptioner. Samtliga Optioner tecknades den 30 maj 2007 av medlemmarna av bolagets placeringsgrupp i lika delar och dessa personer erlade till bolaget en optionspremie motsvarande Optionernas marknadspris. Syntetiska Optioner 2007/2010 förföll den 1 maj 2010, utan utbetalning till innehavarna, varefter utestående antal Optioner uppgick till 4 240 000. Syntetiska Optioner 2007/2013 förföll den 1 maj 2013, utan utbetalning till innehavarna, varefter utestående antal Optioner uppgår till 2 120 000.

Programmets struktur

Havsfrun har som mål att uppnå en hög och jämn avkastning. Avkastningskravet har i optionsvillkoren uttryckts som en avkastningströskel. Avsikten är att skapa ett värdepapper speciellt strukturerat för att vara starkt beroende av verksamhetens utveckling. Bolagets avkastningskrav innebär i korthet att substansstillväxten skall överträffa utvecklingen av en indexkorg med sex utvalda index¹³ med avdrag för en genomsnittlig kostnadsandel motsvarande 1 procentenhet per år. Den underliggande värdemätaren i Optionsprogrammet är Havsfrens substansvärde per aktie som mäts mot indexkorgen.

Optionerna får ett värde då bolagets substansstillväxt överträffar avkastningskravet (det vägda indexet), varvid sådan s.k. överavkastning beräkningsmässigt fördelas mellan samtliga utestående aktier och Optioner i bolaget. Om bolagets substansstillväxt är lägre än avkastningskravet minskar Optionerna i värde. Eventuellt optionsvärde skall, vid varje respektive Optionsseries förfalldag, som huvudregel, betalas kontant till innehavarna.

Bolaget förbehåller sig dock rätten att - under förutsättning av kommande bolagsstämmas beslut - helt eller delvis, lösa Optionerna med betalning i form av B-aktier i bolaget, varvid betalning för nyemitterade aktier skall erläggas genom kvittning av det kontantbelopp som Optionerna annars hade berättigat till. Teckningslikviden per aktie skall, i sådant fall, motsvara börskursen ökad med hälften av genomsnittlig substansrabatt. Om framtida bolagsstämmor ej beslutar om nyemission enligt ovan, kommer lösen att ske i form av kontant betalning, vilket kan komma att medföra tillfälliga likviditetspåfrestningar för bolaget.

Avsättning för Syntetiskt Optionsprogram

Optionen är ett finansiellt instrument som skall värderas till ett verkligt värde i enlighet med värderingsreglerna i IFRS 7. Optionernas realvärde fastställs vid varje månadsbokslut. Detta värde motsvarar vad som skulle ha utbetalts till optionsinnehavarna för det fall att bolaget skulle ha valt att förtidsinlösa de Syntetiska Optionerna per bokslutsdagen i enlighet med § 9 i villkoren för Havsfrens Syntetiska Optioner antagna på årsstämman 2007. Bolaget har sedan 31 december 2008 ingen balanserad avsättning för det Syntetiska Optionsprogrammet, då utfallet av beräkningarna har blivit negativt sedan dess. Tidigare års avsättning har redovisats i enlighet med Optionsprogrammets beräkningsvillkor. Förändringen av kostnaden för Optionsprogrammet redovisas bland finansiella kostnader i resultaträkningen. Inga Optioner har hittills lösts vare sig kontant eller mot betalning i form av nyemitterade B-aktier i bolaget.

IFRS 7 har som utgångspunkt att finansiella instrument skall värderas till sitt bedömda marknadsvärde inom hela innehavstiden. Bolaget anser att ett sådant beräknat värde är förknippat med en hög grad av osäkerhet beroende av de många ingående variablerna. Att uttala sig om denna utveckling medför alltför stor osäkerhet. Bolaget bedömer att värdet på det Syntetiska Optionsprogrammet enligt nuvarande faktiska förhållande kommer att vara noll vid utgången av optionsförfallet år 2016.

För ytterligare information om bolagets Syntetiska Optionsprogram se Bolagsstyrningsrapport och bolagets hemsida www.havsfrun.se, flik Årsstämma 2007, Bilaga 1.

¹² Marcus Eriksson, Jonas Israelsson, John Tengberg och Claes Werkell.

¹³ Stockholmsbörsen (NASDAQ OMX Stockholm), Världens börser (MSCI World), Den historiska s.k. aktiepremien, Aktiemarknadens historiska s.k. realavkastning, samt två index avseende hedgefonder (CSFB/Tremont Investable Hedge Fund Index respektive HFRX Global Hedge Fund Index).

Not 23 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2015	2014	2015	2014
Semesterlöneskulder	451	417	451	417
Sociala avgifter	141	131	141	131
Övrigt	519	470	519	470
Summa	1 111	1 018	1 111	1 018

Not 24 Eventualförpliktelser

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2015	2014	2015	2014
Ställda panter				
Aktier i dotterbolag	14 645	14 645	14 645	14 645
Summa ställda panter	14 645	14 645	14 645	14 645
Borgensförbindelser				
Borgen för dotterbolag gällande checkräkningskredit m.m.	-	-	100 000	100 000
Summa borgensförbindelser	-	-	100 000	100 000

Not 25 Likvida medel

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2015	2014	2015	2014
Kassa och bank	1 716	1 767	1 714	1 765
Summa	1 716	1 767	1 714	1 765

Likvida medel fastställs till kassa och bankmedel och kortfristiga placeringar med återstående löptid kortare än 3 månader. Bolaget har en checkräkningskredit vid årets utgång uppgående till 100 MSEK, varav utnyttjat 0 MSEK.

Definitioner till nyckeltal

Alfa	Avkastning som är oberoende av riskpremier i de finansiella marknaderna
Avkastning på eget kapital	Årets resultat / Genomsnittligt eget kapital
Avkastning på sysselsatt kapital	Resultat efter finansnetto + finansiella kostnader / Genomsnittligt sysselsatt kapital
Beta	Ett mått på tillgångens följsamhet mot marknaden
Börsvärde	Totalt antal aktier multiplicerat med B-aktiens kurs vid periodens slut
Direktavkastning	Utdelning / Börskurs vid periodens slut
Eget kapital (substansvärde)	Tillgångar - skulder
Eget kapital per aktie	Eget kapital / Antal aktier vid periodens slut
Exponeringsgrad	Investeringsportföljens storlek (inklusive aktieindexterminers nominella värde) i förhållande till substansvärdet
Investeringsgrad	Investeringsportföljens storlek i förhållande till substansvärdet
Kassaflöde per aktie	Kassaflöde / Genomsnittligt antal aktier
Kassalikviditet	Omsättningstillgångar / Kortfristiga skulder
Omsättningshastighet B-aktier	Antal omsatta B-aktier / Genomsnittligt antal aktier
Resultat per aktie efter utspädning	Årets resultat / Genomsnittligt antal aktier efter utspädning
Resultat per aktie före utspädning	Årets resultat / Genomsnittligt antal aktier
Sharpe-kvot	Ett mått på portföljens riskjusterade avkastning. Beräknas som avkastningen utöver den riskfria räntan i relation till portföljens risk definierad som standardavvikelse. En hög Sharpe-kvot är ett tecken på ett gott utbyte mellan avkastning och risk.
Skuldsättningsgrad	Nettoskuld (Räntebärande skulder - likvida medel) / (Eget kapital + nettoskuld)
Soliditet	(Eget kapital + minoritetsintresse) / Balansomslutning
Standardavvikelse	Ett statistiskt mått som anger spridningen i en datamängd. Måttet anges i procent
Substansvärde (eget kapital)	Tillgångar - skulder
Substansvärde med återinvesterad utdelning	Utdelningen läggs tillbaka på substansen och förräntas i takt med substansstillväxten
Substansvärde med återlagd utdelning	Utdelningen läggs tillbaka på substansen som en engångspost på utdelningsdagen, utdelningen förräntas inte i takt med substansstillväxten
Substansvärde per aktie	Substansvärde / Antal aktier vid periodens slut
Substansvärderabatt	Börskurs / Substansvärde per aktie -1
Sysselsatt kapital	Balansomslutningen minskad med icke räntebärande skulder
Totalavkastning	Kursutveckling med återlagd utdelning
Volatilitet	Ett mått på hur avkastningen varierar över tiden. Vanligen beräknas en portföljs volatilitet som standardavvikelsen i portföljens avkastning. Ofta använder man volatilitet som ett mått på risken i en portfölj

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Havsfrun Investment AB (publ)
Org.nr 556311-5939

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Havsfrun Investment AB för år 2015 med undantag för bolagsstyrningsrapporten på sidorna 20-24. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 18-47.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och en koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen, och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess resultat och kassaflöden för året enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Våra uttalanden omfattar inte bolagsstyrningsrapporten på sidorna 20-24. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Havsfrun Investment AB för år 2015. Vi har även utfört en lagstadgad genomgång av bolagsstyrningsrapporten.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen samt att bolagsstyrningsrapporten på sidorna 20-24 är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Därutöver har vi läst bolagsstyrningsrapporten och baserat på denna läsning och vår kunskap om bolaget och koncernen anser vi att vi har tillräcklig grund för våra uttalanden. Detta innebär att vår lagstadgade genomgång av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har.

Uttalanden

Vi tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

En bolagsstyrningsrapport har upprättats, och dess lagstadgade information är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Stockholm den 19 februari 2016

BDO Mälardalen AB

Johan Pharmanson
Auktoriserad revisor

HAVSFRUN

INVESTMENT AB

STRANDVÄGEN 1 SE-114 51 STOCKHOLM SVERIGE
ORG.NR. 556311-5939 STYRELSENS SÄTE STOCKHOLM
TEL +46 8 506 777 00 FAX +46 8 506 777 99
WWW.HAVSFRUN.SE